

ผลกระทบของนิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด ระยอง ที่มีต่อชุมชนตำบลปลวกแดง
อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง

สิโรตม์ นาคสินธุ์

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
กลุ่มวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน
วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา
พฤษภาคม 2559
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ได้พิจารณางานนิพนธ์
ของ สิโรตม์ นาคสินธุ์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์

.....
(อาจารย์ ดร.สุปราณี ธรรมพิทักษ์).....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

.....
(อาจารย์ ดร.สุปราณี ธรรมพิทักษ์).....ประธาน

.....
(อาจารย์ ดร.กิจฐเขต ไกรवास).....กรรมการ

.....
(อาจารย์ ดร.เทียนแก้ว เลี่ยมสุวรรณ).....กรรมการ

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจอนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พชันย์ ธรรมเสนา)

วันที่...26...เดือน.....พฤษภาคม.....พ.ศ....2559.....

กิตติกรรมประกาศ

งานนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ด้วยความกรุณาจาก ดร.สุปราณี ธรรมพิทักษ์ (อาจารย์ที่ปรึกษา) ที่ได้สละเวลาอันมีค่าเป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำอย่างดี ในการตรวจสอบ แก้ไข ให้ข้อเสนอแนะ และติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของอาจารย์ รวมถึงอาจารย์ทุกท่านที่ได้ถ่ายทอดวิชาความรู้ในระดับปริญญาโท รวมทั้งบุคลากรและเจ้าหน้าที่งานบริการศึกษาทุกท่าน ที่ช่วยประสานงานให้ความสะดวกตลอดมา และแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ที่เปิดโอกาสให้ข้าพเจ้าได้เข้าถึงข้อมูล ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านในชุมชนตำบลปลวกแดง อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี และเพื่อน ๆ พี่น้องทุกท่าน ที่คอยช่วยเหลือกันมาตลอดระยะเวลาการศึกษา และกราบขอบพระคุณบุพการีผู้ให้ทุกสิ่งทุกอย่างแก่ผู้วิจัย รวมถึงผู้มีพระคุณทุกท่านที่มีได้เอ่ยนาม ไว้ ณ ที่นี้

สิโรตม์ นาคสินธุ์

57930136: กลุ่มวิชา: การจัดการภาครัฐและภาคเอกชน; ปร.ม. (การจัดการภาครัฐและภาคเอกชน)

คำสำคัญ: ผลกระทบ/ นิคมอุตสาหกรรม/ ชุมชนตำบลปลวกแดง

สิโรตม์ นาคสินธุ์: ผลกระทบของนิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด ระยอง ที่มีต่อชุมชนตำบลปลวกแดง อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง (THE IMPACTS OF RAYONG EASTERN SEABOARD INDUSTRIAL ESTATE ON PLUAK DAENG SUB-DISTRICT COMMUNITY) อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์: สุปราณี ธรรมพิทักษ์, ปร.ด. 67 หน้า, ปี พ.ศ. 2559.

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาถึงผลกระทบของนิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด ระยอง ที่มีต่อชุมชนในด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม และสุขภาพ ของชุมชนตำบลปลวกแดง อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง และ (2) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากผลกระทบของนิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด ระยอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตชุมชนตำบลปลวกแดง อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง จำนวน 390 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ผลการศึกษา พบว่า ในด้านสิ่งแวดล้อม ผลกระทบที่มากที่สุด เป็นเรื่องของควันที่ปล่อยจากโรงงาน รองลงมา คือ ผลกระทบจากฝุ่นละอองที่เกิดจากการก่อสร้างของโรงงาน ผลกระทบด้านเศรษฐกิจที่มากที่สุด เป็นเรื่องราคาที่ดิน รองลงมา คือ ค่าครองชีพ ผลกระทบด้านสังคมที่มากที่สุด เป็นเรื่องการจราจรที่ติดขัดในช่วงเช้าและช่วงเย็น รองลงมา คือ อุบัติเหตุที่เพิ่มขึ้น ส่วนผลกระทบในด้านสุขภาพที่มากที่สุด เป็นเรื่องการเพิ่มขึ้นของสถานพยาบาล

ข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ในด้านสิ่งแวดล้อม ชุมชนต้องการให้มีการปลูกต้นไม้ให้ร่มรื่นและมีมาตรการหรือระบบดูแลสิ่งแวดล้อมในนิคมอุตสาหกรรม ต้องการให้โรงงานมีการควบคุมฝุ่นละอองที่เกิดจากจากปฏิบัติงานของโรงงาน ในด้านสังคม พบว่า ชุมชนต้องการให้มีตำรวจจราจรช่วยระบายนรถที่ติดขัดในช่วงเช้า-เย็น เพราะเสี่ยงแก่การเกิดอุบัติเหตุ และอยากให้อัปเดตเส้นทางรถโดยสารในช่วงเวลาเร่งด่วน และต้องการให้มีการตรวจตราอย่างเข้มงวดเพื่อป้องกันการระบาดของยาเสพติด ส่วนด้านสุขภาพ ชุมชนต้องการให้ขยายสถานพยาบาลของรัฐให้เพียงพอและมีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านยารักษาและบุคลากร และต้องการให้มีสวนสาธารณะหรือพื้นที่พักผ่อนให้มากขึ้น

57930136: MAJOR: PUBLIC AND PRIVATE MANAGEMENT; M.P.A.

(PUBLIC AND PRIVATE MANAGEMENT)

KEYWORDS: IMPACTS/ INDUSTRIAL ESTATES/ PLUAK DAENG SUB-DISTRICT
COMMUNITY

SIROT NAKSIN: THE IMPACTS OF RAYONG EASTERN SEABOARD
INDUSTRIAL ESTATE ON PLUAK DAENG SUB-DISTRICT COMMUNITY. ADVISOR:
SUPRANEE THAMMAPITHAK, D.P.A. 67 P. 2016.

The purpose of this study was twofold. First, it aimed at examining the impacts of Rayong Eastern Seaboard Industrial Estate on Pluak Daeng Sub-district community in relation to its socio-economy and public health conditions. Also, this study attempted to provide suggestions for solving the problems resulted from the impacts of Rayong Eastern Seaboard Industrial Estate, Amphoe Pluak Daeng, Rayong Province. The subjects participating in this study were 390 residents of Pluak Daeng Sub-district community. The instrument used to collect the data was a questionnaire. The statistical tests used to analyze the collected data included frequency, and percentage.

The results of this study revealed that, in relation to the impacts on environment, it smoke and fumes released from factories located in Rayong Eastern Seaboard affected the community at the highest level, followed by fine dust resulted from factory construction. Regarding the impacts on economy, the economical aspect relating to the price of land was rated the highest, followed by the ones relating to rate of living cost. With reference to social impacts, heavy traffic congestion during rush hours both in the morning and evening affected the community the most, followed by an increasing numbers of accidents. For the impact on public health, there was an increase of health care providers.

Based on these results, it was suggested that, regarding the environment, the community needed more plants and trees to provide shady areas. A measurement and system should be set for taking care of the environment of the community. Also, all factories should have better systems for controlling fumes and dust resulted from factory operations. With reference to social aspect, more traffic wardens are needed to facilitate a flow of traffic in the morning and evening since accidents are more likely to occur during these periods of time. Also, specific truck lanes should be provided during rush hours. Also, there should be a close examination in the community in order to prevent a widespread of narcotic drugs. In addition, regarding public health, more and better public health care providers with effective personnel and medication are needed. Finally, more public parks and areas for relaxation should be provided in the community.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฌ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
แนวคิดผลกระทบ.....	7
ประเภทผลกระทบ.....	8
ข้อมูลนิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด ระยอง.....	17
ข้อมูลชุมชนตำบลปลวกแดง อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง.....	20
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	24
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	38
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	38
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	39
การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	40
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	42
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
4 ผลการวิจัย.....	43
ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป.....	43

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ส่วนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบจากนิคมอุตสาหกรรม ในด้านสิ่งแวดล้อม ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านสุขภาพ.....	47
ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสังคม และด้านสุขภาพ.....	50
5 สรุปผลวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	53
สรุปผลวิจัย.....	53
อภิปรายผล.....	54
ข้อเสนอแนะ.....	57
บรรณานุกรม.....	59
ภาคผนวก.....	62
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	67

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนคนงาน จำแนกเป็นรายอำเภอ.....	3
2 รายชื่อลูกค้ารายใหญ่ 10 อันดับแรก ของโรงงานในนิคมอุตสาหกรรม.....	19
3 ข้อมูลพื้นที่แยกตามหมู่บ้าน.....	20
4 ข้อมูลประชากรในภาพรวม.....	23
5 ข้อมูลประชากรแยกตามชุมชน.....	23
6 จำนวนโรงงานในเขตประกอบการอุตสาหกรรม.....	24
7 สรุปผลกระทบจากงานวิจัย.....	33
8 การสุ่มประชากรในแต่ละชุมชน.....	39
9 ค่า Cronbach's alpha (Reliability statistics).....	40
10 ค่า Cronbach's alpha (Item-total statistics).....	41
11 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ.....	43
12 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ.....	44
13 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพ.....	44
14 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา.....	45
15 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้ต่อเดือน.....	45
16 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ.....	46
17 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครอบครัว.....	46
18 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน.....	47
19 จำนวน ร้อยละ ของผลกระทบจากนิคมอุตสาหกรรม ด้านสิ่งแวดล้อม.....	47
20 จำนวน ร้อยละ ของผลกระทบจากนิคมอุตสาหกรรม ด้านเศรษฐกิจ.....	48
21 จำนวน ร้อยละ ของผลกระทบจากนิคมอุตสาหกรรม ด้านสังคม.....	49
22 จำนวน ร้อยละ ของผลกระทบจากนิคมอุตสาหกรรม ด้านสุขภาพ.....	50
23 ความถี่ของผู้ให้ข้อเสนอแนะในด้านสิ่งแวดล้อม.....	50
24 ความถี่ของผู้ให้ข้อเสนอแนะในด้านสังคม.....	51
25 ความถี่ของผู้ให้ข้อเสนอแนะในด้านสุขภาพ.....	51

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1	ผังนิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด ระยอง..... 18
2	แผนที่แสดงเขตการปกครองตำบลปลวกแดง..... 21

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากการพัฒนาอุตสาหกรรมอย่างต่อเนื่อง รัฐบาลมุ่งเน้นการเร่งรัดความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจส่วนรวมเป็นอันดับแรก ควบคู่กันไปกับการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจภายใน จึงทำให้ลักษณะการลงทุนและโครงการพัฒนาของภาครัฐบาลและเอกชนส่วนใหญ่เน้นหนักในพื้นที่ซึ่งมีคู่ทางที่จะได้รับประโยชน์ตอบแทนในการลงทุนสูงและคุ้มค่า คือ เขตพื้นที่ที่เจริญแล้ว แนวทางดังกล่าวนี้ แม้ว่าจะประสบผลสำเร็จอย่างยิ่ง คือ ทำให้เศรษฐกิจขยายตัวเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วแทบทุกด้าน และได้มีการกระจายการผลิตไปอย่างกว้างขวางทั้งในสาขาเกษตร การบริการพาณิชยกรรม การพัฒนาขยายฐานอุตสาหกรรมที่ทันสมัยขึ้น ตลอดจนขยายบริการขั้นพื้นฐานทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ออกไปอย่างรวดเร็ว แต่ในเวลาเดียวกันจะเห็นได้ว่าลักษณะการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจในประเทศได้กระจุกกันอยู่ในบริเวณกรุงเทพมหานครและภาคกลาง เสียส่วนใหญ่ และก่อให้เกิดปัญหาช่องว่างระหว่างรายได้ระหว่างภาคต่าง ๆ และปัญหาความยากจนในเขตล้าหลัง นอกจากนี้ ลักษณะการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่ผ่านมาได้สร้างความเสื่อมโทรมให้แก่ทรัพยากรธรรมชาติของประเทศ และสร้างความแออัดในเมือง เนื่องจากการกระจุกตัวของอุตสาหกรรมและมีการผูกขาดการถือครองสินทรัพย์ทางเศรษฐกิจมากขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559)

จึงเกิดการปรับโครงสร้างของอุตสาหกรรม โดยมีจุดประสงค์ที่จะกระจายความเจริญไปอยู่ในส่วนภูมิภาคให้มากขึ้น โครงการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก หรือ Eastern seaboard development program (ESB) ภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529) เพื่อให้เป็นเขตอุตสาหกรรมขนาดพื้นที่ 8.3 ล้านไร่ ที่ทันสมัยในระดับนานาชาติ เพราะ “ทำเล” ของพื้นที่ที่อยู่ไม่ไกลจากเมืองหลวงของประเทศ และสามารถเชื่อมต่อกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเป็นแหล่งแรงงานและวัตถุดิบ รวมไปถึงการติดกับอ่าวไทย ซึ่งเป็นช่องทางเข้าออกที่สำคัญในการส่งสินค้าทางทะเลทำให้ “ภาคตะวันออก” เป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพในเรื่องของความเหมาะสมที่จะพัฒนาอุตสาหกรรม (ไทยพับลิก้า, 2555) การเกิดขึ้นของโครงการนี้ จึงส่งผลให้เกิดการพัฒนาและขยายตัวอย่างต่อเนื่องจนทำให้ประเทศไทยเป็นประเทศอุตสาหกรรมที่สามารถแข่งขันกับต่างชาติได้

การพัฒนาตัวเองทำให้นิคมอุตสาหกรรมในภาคตะวันออกเป็นแหล่งที่น่าลงทุน และยังเป็นพื้นที่ที่มีการลงทุนด้านอุตสาหกรรมมากที่สุดอันดับต้นๆของประเทศอีกด้วย ด้วยสภาพพื้นที่ที่ติดทะเลทำให้การส่งออกด้วยเรือซึ่งเป็นหัวใจหลักในการส่งออกเป็นไปอย่างสะดวก และรวดเร็ว จังหวัดที่มีการลงทุนในนิคมอุตสาหกรรมหนึ่งในนั้น คือ จังหวัดระยอง จังหวัดระยอง มีพื้นที่ติดทะเลและอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่หลายแห่งรวมถึงการขนส่งต่าง ๆ เป็นไปได้อย่างสะดวก จังหวัดระยองมีนิคมอุตสาหกรรมและนิคมอุตสาหกรรมที่ร่วมดำเนินการกับเอกชน เขตประกอบการอุตสาหกรรม ชุมชนอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรม รวมทั้งสิ้น 23 แห่ง เนื้อที่ประมาณ 40,000 ไร่ มีโรงงานอุตสาหกรรมทั้งสิ้น 1,944 แห่ง จำนวนคนงานรวม 159,824 คน อุตสาหกรรมของจังหวัดระยองมีหลากหลายประเภท เช่น การผลิตรถยนต์ ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ แปรรูป สินค้าเกษตร การผลิตไฟฟ้า การผลิตสารเคมี ซึ่งสร้างมูลค่ารวมในแต่ละปีเกือบ 1 ใน 3 ของงบประมาณรายจ่ายประเทศไทย ซึ่งนิคมอุตสาหกรรมในจังหวัดระยอง มีรายละเอียด ดังนี้

นิคมอุตสาหกรรม จำนวน 8 แห่ง ได้แก่

1. นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด
2. นิคมอุตสาหกรรมตะวันออก
3. นิคมอุตสาหกรรมผาแดง
4. นิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด
5. นิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้
6. นิคมอุตสาหกรรมเอเชีย
7. นิคมอุตสาหกรรมเหมราชอีสเทิร์นซีบอร์ด
8. นิคมอุตสาหกรรมอาร์ ไอ แอล

เขตประกอบการอุตสาหกรรม จำนวน 5 แห่ง ได้แก่

1. เขตประกอบการอุตสาหกรรมสยามอีสเทิร์นอินดัสเตรียลพาร์ค
2. เขตประกอบการอุตสาหกรรม TPI
3. เขตประกอบการอุตสาหกรรม จี. เค. แลนด์
4. เขตประกอบการอุตสาหกรรม บริษัท ระยองที่ดินอุตสาหกรรม จำกัด
5. เขตประกอบการสวนอุตสาหกรรมโรจนะ

ชุมชนอุตสาหกรรม จำนวน 5 แห่ง ได้แก่

1. นิคมอุตสาหกรรมนครินทร์อินดัสเตรียลพาร์ค
2. ชุมชนอุตสาหกรรม เอสเอส พี พร็อพเพอร์ตี้
3. ชุมชนอุตสาหกรรม บริษัท ทูเน็กซ์อินดัสเตรียลพาร์ค จำกัด

4. ชุมชนอุตสาหกรรม ไอ.พี.พี.

5. ชุมชนอุตสาหกรรมโรจนะ

สวนอุตสาหกรรมจำนวน 2 แห่ง ได้แก่

1. สวนอุตสาหกรรม บริษัท ระยอง (Rayong industrial park)

2. สวนอุตสาหกรรมเครือเจริญโภคภัณฑ์

นิคมอุตสาหกรรมที่อยู่ระหว่างการจัดตั้ง จำนวน 3 แห่ง ได้แก่

1. นิคมอุตสาหกรรมหลักชัย เมืองยาง จำกัด

2. นิคมอุตสาหกรรมระยอง (บ้านค่าย)

3. นิคมอุตสาหกรรมเหมราชตะวันออก (มาบตาพุด) ส่วนขยาย

นับได้ว่าเกือบครึ่งของโรงงานอุตสาหกรรมในประเทศไทยตั้งอยู่ในภาคตะวันออก

จังหวัดระยองยังมีสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานที่สามารถรองรับอุตสาหกรรมที่จะเข้ามาลงทุน

ได้อย่างสะดวกสบาย หนึ่งในนั้น คือ อำเภอปลวกแดง อำเภอที่มีจำนวนคนงานมากที่สุด

ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนคนงาน จำแนกเป็นรายอำเภอ

อำเภอ	จำนวนคนงาน 159,824 คน
เมืองระยอง	45,268
บ้านฉาง	2,812
แกลง	13,577
วังจันทร์	693
บ้านค่าย	14,230
ปลวกแดง	58,316
เขาชะเมา	1,066
นิคมพัฒนา	23,862

อำเภอปลวกแดง ซึ่งเคยเป็นเมืองเกษตรกรรม จนกลายเป็นเมืองแห่งอุตสาหกรรม และยังเป็นที่ตั้งของอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ 2 แห่งด้วยกัน ทำให้เป็นที่ต้องการจากภาคอุตสาหกรรม ที่เข้ามาลงทุนกันอย่างต่อเนื่อง จากการขยายตัวของอุตสาหกรรมอย่างรวดเร็ว ทำให้ส่งผลกระทบต่อชุมชนเป็นอย่างมาก เกิดการย้ายถิ่นฐานของภาคแรงงานจากจังหวัดต่าง ๆ เข้ามาหางาน

และอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก ทำให้ความต้องการสาธารณูปโภคเกิดความไม่เพียงพอต่อคนในชุมชน การจัดสรรทรัพยากรไม่เพียงพอต่อความต้องการของคนในชุมชน เช่น น้ำประปา การคมนาคม การศึกษาในโรงพยาบาล เป็นต้น

ด้วยเหตุนี้ ทางผู้วิจัยจึงอยากทราบถึงผลกระทบของประชาชนในชุมชนที่แท้จริง ถึงผลกระทบในด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม และสุขภาพ และเพื่อเป็นข้อเสนอแนะ และแนวทางที่จะใช้แก้ไขปัญหาอย่างจริงจังในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงผลกระทบของนิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด ระยอง ที่มีต่อชุมชน ในด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม และสุขภาพ ของชุมชนตำบลปลวกแดง อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง
2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากผลกระทบของนิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด ระยอง

ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตด้านเนื้อหาไว้ ดังนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบของนิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด ระยอง ที่มีต่อชุมชนตำบลปลวกแดง อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง และศึกษาข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากผลกระทบของนิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด ระยอง ที่มีต่อชุมชนตำบลปลวกแดง อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง ในด้านดังต่อไปนี้

1. ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม
2. ผลกระทบด้านสังคม
3. ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ
4. ผลกระทบด้านสุขภาพ

ขอบเขตด้านพื้นที่และกลุ่มเป้าหมาย

การวิจัยครั้งนี้ มีประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือ ประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตชุมชนตำบลปลวกแดง อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง จำนวน 14,715 คน

ขอบเขตด้านเวลา

ในการทำวิจัยและเก็บข้อมูลครั้งนี้ อยู่ในช่วงเดือนมีนาคม พ.ศ. 2559 ถึงเดือนเมษายน พ.ศ. 2559

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดกรอบแนวคิดผลกระทบจากอุตสาหกรรมจากงานวิจัยที่ได้ศึกษา พบว่า สามารถนำมาประยุกต์ใช้เพื่อให้สอดคล้องกับงานวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งเป็น ดังนี้

ปัจจัยส่วนบุคคล หรือตัวแปรอิสระ คือ สิ่งที่เกิดขึ้นก่อนและไม่ขึ้นอยู่กับตัวแปรอื่น ๆ ซึ่งสิ่งอื่น ๆ ไม่สามารถส่งผลให้สิ่งเหล่านี้เปลี่ยนแปลงไปได้นั่นเอง โดยในการกำหนดกรอบแนวคิดครั้งนี้ ได้ใช้ตัวแปรอิสระ ดังนี้

1. เพศ
2. อายุ
3. สถานภาพ
4. ระดับการศึกษา
5. รายได้ต่อเดือน
6. อาชีพ
7. จำนวนสมาชิกในครอบครัว
8. ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน

ตัวแปรตาม คือ ตัวแปรที่สามารถแปรผันไปตามตัวแปรอิสระได้ ซึ่งในเรื่องนี้ได้ศึกษาผลกระทบจากนิคมอุตสาหกรรมไว้ทั้งหมด 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านสิ่งแวดล้อม ศึกษาในเรื่องมลพิษอากาศ ความดังของเสียง ความสะอาดของน้ำ และขยะ
2. ด้านเศรษฐกิจ ศึกษาในเรื่องอาชีพของคนในชุมชน รายได้และรายจ่ายที่เพิ่มขึ้น หรือลดลง และการส่งผลกระทบต่อของโรงงานในเรื่องเศรษฐกิจ
3. ด้านสังคม ศึกษาในเรื่องความเพียงพอต่อความต้องการใช้สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน เรื่องการได้รับการรักษาอย่างทั่วถึง แรงงานอพยพย้ายถิ่นฐาน อุบัติเหตุจากการคมนาคม ความปลอดภัยในทรัพย์สิน และอาชญากรรมที่เกิดจากการเพิ่มขึ้นของประชากร
4. ด้านสุขภาพ ศึกษาในเรื่องการได้รับการรักษาจากสถานพยาบาล ความเพียงพอของสถานพยาบาล และมลพิษที่ก่อให้เกิดการเจ็บป่วย

ผลกระทบทั้ง 4 ด้านนี้ อาจส่งผลก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา เพราะฉะนั้นเราต้องทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อที่จะวิเคราะห์และแก้ไขให้เกิดผลที่ดีที่สุด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. เพื่อทราบถึงผลกระทบของนิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด ระยอง ในด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม และสุขภาพ ของชุมชนตำบลปลวกแดง อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง
2. เพื่อเป็นข้อเสนอแนะและแนวทางในการแก้ไขปัญหาผลกระทบจากนิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด ระยอง

นิยามศัพท์เฉพาะ

ผลกระทบ หมายถึง ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากนิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด ระยอง ที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนในด้านสิ่งแวดล้อม ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านสุขภาพ

ผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อม หมายถึง ผลกระทบที่เกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อชุมชน โดยเกิดจากธรรมชาติหรือมนุษย์สร้างขึ้น คือ ฝุ่นละออง กว้น กลิ่นเหม็น เสียงรบกวน ขยะมูลฝอย และน้ำเสีย

ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ หมายถึง ผลกระทบที่เกิดขึ้นและส่งผลในเรื่องรายได้ รายจ่าย ค่าครองชีพ การจ้างงาน และราคาที่ดิน

ผลกระทบทางด้านสังคม หมายถึง ผลกระทบที่ส่งผลกระทบต่อสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน ในเรื่องน้ำประปา ไฟฟ้า การระบายน้ำทิ้ง การจราจร อุบัติเหตุ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ยาเสพติด และสถานศึกษา

ผลกระทบทางด้านสุขภาพ หมายถึง ผลกระทบที่ส่งผลในเรื่องการได้รับการรักษาจากสถานพยาบาล จำนวนสถานพยาบาล และมลพิษที่ส่งผลกระทบต่อประชาชน

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ผลกระทบของนิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด ระยอง ที่มีผลต่อชุมชน ตำบลปลวกแดง อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง มีแนวทางการศึกษาแนวคิดและทฤษฎี ดังนี้

1. แนวคิดผลกระทบ
2. ประเภทผลกระทบ
3. ข้อมูลนิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด ระยอง
4. ข้อมูลชุมชนตำบลปลวกแดง อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดผลกระทบ

มีผู้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

อนันต์ เกตุวงศ์ (2532, หน้า 26-27) ผลกระทบ หมายถึง ผลที่ตามมาจากผลงาน หรือผลผลิต หรือผลประโยชน์ ในระดับประมของแผนหรือโครงการผลกระทบอาจเป็นได้ ทั้งทางบวกและทางลบ และอาจเกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมายและมีโซ่กลุ่มเป้าหมาย ทั้งในปัจจุบัน และอนาคต

สรุทธิ แซ่โสภา (ม.ป.ป. อ้างถึงใน ประสิทธิ์ ตงยิ่งศิริ, 2542, หน้า 335) ได้ให้แนวคิด เกี่ยวกับการวิเคราะห์ผลกระทบไว้ว่า คำว่า “ผลกระทบ” (Impact) ที่กล่าวถึงนั้น โดยทั่วไป จะหมายถึง ผลของการดำเนินกิจกรรมของมนุษย์ที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงในสิ่งแวดล้อม โดยผลกระทบดังกล่าว อาจจำแนกออกตามประเภท ขนาด และระยะเวลาได้ ดังนี้ ประเภท ของผลกระทบ ได้แก่ การสูญเสียทางเศรษฐกิจ เช่น การสูญเสียงาน ที่ดินทำกิน มูลค่าบ้าน และทรัพย์สินลดลง ความสูญเสียบริการทางสังคม และความสูญเสียเกี่ยวกับวิถีดำเนินชีวิต ขนาดของผลกระทบจะมีตั้งแต่ระดับที่น้อยถึงมาก และระยะเวลาของผลกระทบก็มีทั้งระยะสั้น และระยะยาว

แสวง รัตนมงคลมาศ (2538, หน้า 16-17) ได้สรุปความหมายผลกระทบ คือ ผลที่เกิดขึ้น จากการกระทำเรื่องใดเรื่องหนึ่ง อาจเป็นผลที่เกิดขึ้นทั้งในปัจจุบันและอนาคต เป็นไปทั้งทางบวก และทางลบ และอาจเกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมายและมีโซ่เป้าหมาย หรือผลกระทบต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อม อย่างไรก็ตามเราสามารถแบ่งผลกระทบออกเป็นแง่มุมต่าง ๆ ได้ ดังนี้

1. การแบ่งผลกระทบตามแง่มุมเนื้อหา อาจแบ่งออกได้เป็นผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านการเมือง ด้านการบริหาร ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านกายภาพ เช่น ผลกระทบจากการดำเนินนโยบายสร้างเขื่อน ผลกระทบจากการดำเนินโครงการ คอก. ก่อให้เกิดความขัดแย้งระหว่างชาวบ้านและทหารมากขึ้น เป็นต้น

2. การแบ่งผลกระทบตามแง่มุมของความเป็นจริงที่เกิดขึ้น อาจแบ่งได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ ผลกระทบในเชิงภาวะวิสัย ซึ่งได้แก่ ผลกระทบที่เกิดขึ้นโดยที่ไม่ขึ้นอยู่กับความรู้สึกนึกคิดของคน เช่น การดำเนินนโยบายคุมกำเนิดจะทำให้สัดส่วนของผู้สูงอายุสูงขึ้น ไม่ว่าใครจะรับรู้หรือไม่ ผลกระทบอีกประเภทหนึ่ง ก็คือ ผลกระทบเชิงอัตวิสัย ได้แก่ ผลกระทบที่เกิดขึ้นในความรู้สึกนึกคิดของคน เช่น การดำเนินนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ก่อให้เกิดการขยายตัวของโสเภณี ทำให้คนไทยเป็นอันมากอับอายต่างชาติ

3. การแบ่งตามแง่มุมของทิศทางที่กระทบ อาจแบ่งได้เป็นผลกระทบโดยตรง และผลกระทบทางอ้อม

4. การแบ่งตามแง่มุมของคุณค่าของผลกระทบ อาจแบ่งได้เป็นผลกระทบในเชิงบวก หมายถึง ผลกระทบที่เป็นสิ่งที่พึงปรารถนา และผลกระทบในเชิงลบ หมายถึง ผลกระทบที่ไม่เป็นที่พึงปรารถนา

5. การแบ่งผลกระทบตามช่วงเวลาที่เกิด จะสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ผลกระทบในระยะสั้น และอีกประเภทหนึ่ง ได้แก่ ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคตหรือผลกระทบในระยะยาว

6. การแบ่งผลกระทบตามขอบเขตที่เกิดขึ้น สามารถแบ่งออกได้เป็นผลกระทบที่มีผลในช่วงกว้างและผลกระทบที่มีผลในวงแคบ

สรุปได้ว่า ผลกระทบ หมายถึง ผลของการกระทำใด ๆ ที่เกิดขึ้น มักจะส่งผลกระทบที่สามารถเป็นได้ทั้งทางบวกและทางลบให้กับกลุ่มที่เป็นเป้าหมาย หรือไม่เป็นเป้าหมายก็ได้ ผลกระทบตามแง่มุมแบ่งได้หลายแบบ เช่น แบ่งแบบทิศทาง คือ ผลกระทบทางตรง ซึ่งเป็นผลกระทบที่เกิดขึ้นจากผลลัพธ์โดยตรง ผลกระทบทางอ้อม คือ ผลกระทบที่เกิดจากผลลัพธ์และส่งผลกระทบต่อสิ่งอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ทางตรง เป็นต้น

ประเภทผลกระทบ

ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม

มนุษย์ย่อมเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม โดยที่สิ่งแวดล้อมเป็นตัวกำหนดแบบแผนชีวิตความเป็นอยู่ที่แตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ แต่ขณะเดียวกันมนุษย์ก็เป็นตัวการสำคัญ

ที่ทำให้สิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งสาเหตุจากการเพิ่มจำนวนประชากรอย่างรวดเร็วทำให้มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างมาก มีผลให้ความต้องการใช้ทรัพยากรเพิ่มอย่างรวดเร็วตามไปด้วย ประกอบกับปัจจุบันได้มีการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในกระบวนการผลิตและความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสมัยใหม่ ทำให้ทรัพยากรสิ้นเปลืองอย่างรวดเร็วและยังส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทำให้เกิดปัญหามลพิษในสิ่งแวดล้อม (เนตรทราย นิสสัยสุข, 2556, หน้า 26)

ความหมายของสิ่งแวดล้อม

พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2535 (2535) มาตรา 4 ได้บัญญัติว่า สิ่งแวดล้อม หมายความว่า สิ่งต่าง ๆ ที่มีลักษณะทางกายภาพและชีวภาพที่อยู่รอบตัวมนุษย์ ซึ่งเกิดขึ้น โดยธรรมชาติและสิ่งที่มีมนุษย์ได้ทำขึ้น

สุวัจน์ สงวนวงศ์ (2540) ให้ความหมายว่า “สิ่งแวดล้อม คือ ทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่รอบตัวมนุษย์ทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต (จับต้องและมองเห็นได้) และนามธรรม (วัฒนธรรม แบบแผน ประเพณี ความเชื่อ) มีอิทธิพลเกี่ยวโยงถึงกัน เป็นปัจจัยในการเกื้อหนุนซึ่งกันและกัน ผลกระทบจากปัจจัยหนึ่งจะมีส่วนเสริมสร้างหรือทำลายอีกส่วนหนึ่งอย่างหลีกเลี่ยงมิได้ สิ่งแวดล้อมเป็นวงจรและวัฏจักรที่เกี่ยวข้องกันไปทั้งระบบ” อย่างไรก็ตามสิ่งแวดล้อมอาจแยกออกเป็นลักษณะความสุขยกตัวอย่าง สิ่งแวดล้อมที่มนุษย์ในลักษณะโมโนภาพ คือ เศรษฐกิจ วัฒนธรรม ประเพณี ศาสนา กฎหมาย ระเบียบ กฎเกณฑ์ ฯลฯ

พงษ์วุฒิ สิทธิผล (2547, หน้า 10) สิ่งแวดล้อม หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่รอบ ๆ คนเราทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม มีอิทธิพลเกี่ยวโยงถึงกันเป็นปัจจัยเกื้อหนุนซึ่งกันและกัน ผลกระทบจากปัจจัยหนึ่งจะเกิดผลเสริมสร้างหรือทำลายสิ่งอื่น ๆ อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ สิ่งแวดล้อมเป็นวงจรและวัฏจักรที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์ทั้งระบบ

วินัย วิระวัฒนานนท์ (2532, หน้า 1) สิ่งแวดล้อม หมายถึง สิ่งที่อยู่โดยรอบหรือปะปนกันของสภาพภายนอกและภายในที่มีผลกระทบต่อชีวิต สิ่งที่อยู่โดยรอบที่มีผลต่อชีวิต โดยทั่ว ๆ ไป ก็คงจะต้องหมายถึง ธรรมชาติ เช่น ดิน น้ำ อากาศ ฯลฯ แต่มนุษย์นั้นมีสิ่งที่อยู่ภายในที่มากกระทบต่อชีวิต มิใช่เพียงสิ่งแวดล้อมที่เป็นรูปธรรมเท่านั้น วัฒนธรรม ความเชื่อ ค่านิยม ฯลฯ ก็มีผลผูกพันความนึกคิดและกิจกรรมของมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนตาย ซึ่งเรียกว่า เป็นสิ่งแวดล้อมทางสังคม หรือสิ่งแวดล้อมที่เป็นนามธรรมด้วย ดังนั้น สิ่งแวดล้อมของมนุษย์จึงรวมทั้งสิ่งแวดล้อมทางกายภาพและสิ่งแวดล้อมทางสังคมเข้าด้วยกัน

เกษม จันทร์แก้ว (2540) ให้นิยามความหมาย สิ่งแวดล้อม หมายถึง สรรพสิ่งที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติและสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น ให้ประโยชน์และโทษ และเห็นและไม่เห็นด้วยตาเปล่า

เป็นรูปธรรมและนามธรรม สิ่งที่เป็นพืชและสิ่งที่ไม่เป็นพืช ซึ่งสามารถกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า สิ่งแวดล้อม หมายถึง สิ่งที่อยู่รอบ ๆ ตัวเรา

ประเภทของสิ่งแวดล้อม

ศศิमानตร์ แสงสวัสดิ์ (2550) ได้ให้ความหมายไว้ว่า สิ่งแวดล้อม สามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ (Natural environment) และสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น (Man-mode environment)

1. สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ (Natural environment) สิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เช่น ป่าไม้ สัตว์ป่า อากาศ ดิน น้ำ มนุษย์ สิ่งเหล่านี้ต้องอาศัยสิ่งแวดล้อมอื่นประกอบ แบ่งออกเป็น 2 ประเภทย่อย

1.1 สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ (Physical environment) หรือสิ่งแวดล้อมที่ไม่มีชีวิต (A biotic environment) เช่น แร่ธาตุ อากาศ และเสียง

1.2 สิ่งแวดล้อมที่มีชีวิต (Biotic environment) เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ มีคุณสมบัติเฉพาะตัวของสิ่งที่มีชีวิต เช่น พืช สัตว์ และมนุษย์

2. สิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น (Man-mode environment) ได้จากทรัพยากรดั้งเดิม แล้วมนุษย์เป็นผู้ดัดแปลง เช่น ถนน บ้านเมือง ซึ่งเป็นสิ่งแวดล้อมเป็นนามธรรม (Abstract หรือ Social environment) เช่น วัฒนธรรม ประเพณี การเมือง ศาสนา และกฎหมาย

2.1 สิ่งแวดล้อมที่เป็นรูปธรรม (Concrete environment) ได้แก่ บ้านเรือน ถนน สนามบิน เขื่อน โรงงาน วัด เป็นต้น

2.2 สิ่งแวดล้อมที่เป็นนามธรรม (Abstract environment) ได้แก่ ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม ศาสนา กฎหมาย ระบบเศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง เป็นต้น

กึ่งแก้ว เลติ (2539) ได้กล่าวถึง สิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติไว้ ดังนี้ สิ่งที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติ เช่น ดิน น้ำ แร่ ป่าไม้ สัตว์ มนุษย์ แสงแดด ฯลฯ ต่างก็เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ จำแนกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ เป็นสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้นมา มองเห็นได้ ได้แก่ บ้านเรือน ถนน สะพาน รถยนต์ เครื่องบิน เรือ และเจดีย์

2. สิ่งแวดล้อมทางสังคมหรือนามธรรม เป็นสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น โดยความตั้งใจ และไม่ได้ตั้งใจ หรือเป็นการสร้างเพื่อความเป็นระเบียบของการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เช่น สิ่งแวดล้อมที่มนุษย์ในลักษณะมโนภาพ คือ เศรษฐกิจ วัฒนธรรม ประเพณี ศาสนา กฎหมาย เป็นต้น

การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

สำนักวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (ม.ป.ป. อ้างถึงใน ปารีชาติ โชติยะ และช้อยนันต์ สุมทวนิช, 2539) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับหลักการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมไว้ว่า หมายถึง การใช้หลักวิชาการในการทำนายหรือคาดการณ์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ทั้งทางบวกและทางลบ ของการดำเนิน โครงการพัฒนา ที่จะเกิดต่อสิ่งแวดล้อมในทุก ๆ ด้าน ทั้งทางทรัพยากรธรรมชาติ ทางเศรษฐกิจ และสังคม เพื่อจะได้หาทางป้องกันผลกระทบในทางลบที่อาจเกิดขึ้นให้เกิดขึ้นน้อยที่สุดในขณะเดียวกันก็มีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งส่วนใหญ่ไม่สามารถฟื้นคืนกลับมาได้ อย่างมีประสิทธิภาพ มีประสิทธิภาพสูงสุด และคุ้มค่าที่สุด นอกจากนี้ รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมยังใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจของนักบริหารว่า สมควรดำเนินการหรือไม่ การวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมจะเป็นประโยชน์อย่างมาก หากได้รับการนำมาในการวางแผน ป้องกันปัญหาสิ่งแวดล้อม ตั้งแต่ขั้นตอนศึกษาความเหมาะสมของโครงการจะช่วยลดค่าใช้จ่าย ในการแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นภายหลังดำเนิน โครงการไปแล้ว และเป็นวิสัยทัศน์ของนักบริหาร โครงการในยุคโลกาภิวัตน์ที่มุ่งเน้นการป้องกันมากกว่าการแก้ไข

ขั้นตอนการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย

1. การกลั่นกรองโครงการที่ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม
2. การจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม
3. การพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม
4. การติดตามตรวจสอบ

ปารีชาติ โชติยะ และช้อยนันต์ สุมทวนิช (2539) ได้พูดถึงการจัดทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environment impact assessment: EIA) ประกอบด้วย การศึกษาที่ครอบคลุม สิ่งแวดล้อม 4 ด้าน คือ

1. ทรัพยากรกายภาพ เป็นการศึกษา เช่น ดิน น้ำ อากาศ และเสียง ว่าจะมี การเปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้าง
2. ทรัพยากรชีวภาพ หมายถึง การศึกษาถึงการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ที่มีต่อระบบ นิเวศน์ เช่น ป่าไม้ สัตว์ป่า ปะการัง เป็นต้น
3. คุณค่าการใช้ประโยชน์ของมนุษย์ เป็นการศึกษาถึงการ ใช้ประโยชน์จากทรัพยากร ทั้งทางกายภาพและชีวภาพของมนุษย์ เช่น การใช้ประโยชน์ที่ดิน การเกษตรกรรม ระบบ สาธารณูปโภค ว่าได้รับผลกระทบอย่างไร
4. คุณค่าต่อคุณภาพชีวิต เป็นการศึกษาถึงผลกระทบที่เกิดต่อมนุษย์ ชุมชน ระบบ เศรษฐกิจ การประกอบอาชีพ วัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ ค่านิยม รวมถึง ทัศนียภาพ คุณค่า

ความสวยงาม

สรุปได้ว่า สิ่งแวดล้อม คือ ทุกสิ่งที่อยู่รอบ ๆ ตัวเรานั้นเอง ไม่ว่าจะเป็นสิ่งมีชีวิตหรือไม่มีชีวิตก็ได้ เป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นหรือธรรมชาติสร้างขึ้นมา เช่น อากาศ ดิน วัฒนธรรม ค่านิยม สิ่งเหล่านี้ยังส่งผลกระทบต่อแบบลูกโซ่ เพราะทุกสิ่งล้วนมีความเกี่ยวพันกัน ประเภทของสิ่งแวดล้อมนั้น มักจะแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ นั่นคือ สิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติ เช่น ดิน น้ำ เป็นต้น และสิ่งที่เกิดขึ้นโดยมนุษย์ เช่น ศาสนา กฎหมาย เป็นต้น สำหรับการประเมินผลกระทบนั้น คือ การทำนายหรือคาดเดาสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตโดยใช้หลักการและวิธีการที่มีทำการประเมิน จึงจะทราบถึงผลกระทบ อีกทั้งยังเป็นแนวทางได้อีกด้วย สาเหตุที่ต้องมีการประเมินเนื่องจากสิ่งแวดล้อมหรือทรัพยากรธรรมชาตินั้น มีอยู่อย่างจำกัดหรือใช้แล้วหมดไป จึงต้องมีการประเมินผลเพื่อให้กิจกรรมหรือโครงการนั้นมีประสิทธิภาพสูงที่สุด

ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ

ความหมายของผลกระทบด้านเศรษฐกิจ

การเปลี่ยนแปลงจากภาคเกษตรกรรมสู่ภาคอุตสาหกรรมเป็นมูลเหตุที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคมและเศรษฐกิจและผลกระทบตามมา จากการเปลี่ยนแปลงย่อมนำไปซึ่งผลกระทบทางสังคม คือ ในสังคมเกษตรกรรม ครอบครัวใหญ่ที่มีจำนวนสมาชิกจำนวนมากจะมีโอกาสทางเศรษฐกิจที่ดีกว่าครอบครัวขนาดเล็ก ด้วยเหตุนี้ สังคมเกษตรที่เป็นสังคมของครอบครัวขยาย ซึ่งตรงกันข้ามกับสังคมอุตสาหกรรมที่จะเปลี่ยนแปลงมาในรูปแบบครอบครัวเดี่ยว เป็นครอบครัวที่ประกอบด้วย พ่อ แม่ และลูก เท่านั้น เพื่อให้สอดคล้องและเหมาะสมกับการผลิตของระบบอุตสาหกรรม ด้วยเหตุหลายประการ เช่น รายได้ของครอบครัวมาจากภาษาใดที่แน่นอนมาจำกัดพ่อเลี้ยงดูสมาชิกผู้ใกล้ชิด (สุนันทา สุวรรณ โณคม, 2532, หน้า 10)

สมศักดิ์ สามัคคีธรรม (2533) ให้ความหมาย รายได้ ไว้ว่า รายได้ที่ได้จากค่าจ้างปกติ ค่าทำงานล่วงเวลา สวัสดิการที่เป็นตัวเงิน อาทิ ค่ารถ ค่าอาหาร ค่าครองชีพ และรายได้พิเศษ นอกเหนือจากการทำงาน อาทิ การขายของ การขายประกันชีวิต เป็นต้น

สำนักงานเศรษฐกิจแห่งชาติ (2559) ได้พูดถึงรายได้ของครัวเรือนทั้งหมดไว้ ดังนี้

1. ค่าแรงและเงินเดือน เงินรางวัลบริการ เงินโบนัส เป็นต้น
2. กำไรสุทธิจากการประกอบธุรกิจ การเกษตร และธุรกิจอื่น ๆ
3. รายได้จากทรัพย์สิน เช่น ค่าเช่าบ้าน ค่าลิขสิทธิ์ ดอกเบี้ย และเงินปันผล
4. เงินที่ได้รับเป็นการช่วยเหลือ บำเหน็จ บำนาญ และเงินทุนการศึกษา

สำนักงานสถิติแห่งชาติ (ม.ป.ป. อ้างถึงใน สมศักดิ์ สามัคคีธรรม, 2533) ได้แบ่งค่าใช้จ่ายของครอบครัวเป็น 2 หมวดใหญ่ ดังนี้

1. ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค

- 1.1 อาหารและเครื่องดื่ม เป็นค่าใช้จ่ายในการซื้อข้าว แป้ง เนื้อสัตว์ นม เนย ไข่ ผลไม้ ผัก น้ำตาล ชา กาแฟ อาหารสำเร็จรูป เป็นต้น
- 1.2 เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์
- 1.3 ยาสูบ เป็นค่าใช้จ่ายในการซื้อบุหรี่ ซิการ์ ยานต์ตุ้ เป็นต้น
- 1.4 เครื่องนุ่งห่มและเครื่องแต่งกาย
- 1.5 ที่อยู่อาศัย ได้แก่ ค่าเช่าเพลิงและแสงสว่าง ค่าเช่าที่ดิน ค่าเช่าบ้าน ค่าน้ำ อุปกรณ์ตลอดจนเครื่องมือช่างในบ้าน
- 1.6 ค่ารักษาพยาบาล
- 1.7 การบันเทิง การอ่านและกิจกรรมทางศาสนา ได้แก่ ค่าผ่านประตู อุปกรณ์การศึกษา หนังสือที่ไม่เกี่ยวกับการเรียน เป็นต้น
- 1.8 การศึกษา ได้แก่ ค่าเล่าเรียน ค่าบำรุงการศึกษา ค่าหนังสือและอุปกรณ์การศึกษา ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการศึกษา เป็นต้น
- 1.9 ค่าใช้จ่ายบุคคล ได้แก่ ของใช้บุคคล เช่น แปรงสีฟัน ยาสีฟัน เครื่องสำอาง อัตราค่าบริการส่วนบุคคล เช่น ค่าตัดผม ตัดผม เป็นต้น

2. ค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภค คือ ค่าใช้จ่ายอื่น นอกเหนือจากการซื้อสินค้าและบริการทุกประเภท ได้แก่ ค่าภาษี ของขวัญ และเงินบริจาค ซื้อสลากกินแบ่ง เป็นต้น

สรุปผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจนั้น อาจเกิดขึ้นจากหลายปัจจัย เช่น เกิดขึ้นจากผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม เช่น ฝุ่นละอองที่มากส่งผลกระทบต่อสุขภาพให้ผู้คนไม่เข้าไปในพื้นที่นั้น ๆ จึงทำให้การจับจ่ายใช้สอยมีไม่มาก หรือสถานที่ส่งกลิ่นเหม็นส่งผลกระทบต่อที่ดินตรงนั้นไม่มีใครเข้าไปทำธุรกิจ

ผลกระทบด้านสังคม

ความหมายผลกระทบทางสังคม

นิสาชล หังสวนัส (2546, หน้า 17) หมายถึง การเกิดความผิดปกติในบุคคลหรือกลุ่มของบุคคลในสังคมนั้น เช่น ความวิปริตทางประสาท โจรผู้ร้าย การเอาเปรียบ การทะเลาะวิวาท การเดินขบวนนัดหยุดงาน จนทำให้สภาพสังคมเสื่อมไปจากเดิม

การประเมินผลกระทบทางสังคม

สถาบันนโยบายการศึกษา (2539 อ้างถึงใน นิสาชล หังสวนัส, 2546) กล่าวถึงการประเมินผลกระทบทางสังคม เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม (EIA) เป็นการศึกษาผลกระทบของโครงการที่จะเกิดขึ้นกับชุมชนคนที่อาศัยในชุมชนและสังคม

โดยจะคาดการณ์การเปลี่ยนแปลงด้านสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และคุณภาพชีวิตที่เกิดขึ้น พร้อมกับนำเสนอมาตรการในการลดผลกระทบทางสังคม เพื่อประกอบการพิจารณาทางเลือก โครงการและการปรับเปลี่ยนโครงการให้สอดคล้องกับสภาพชุมชนและสังคมในพื้นที่และให้เกิดประโยชน์ รวมถึงลดผลกระทบทางลบแก่ชุมชนและสังคมให้มากที่สุด เพื่อให้ผู้ตัดสินใจโครงการพิจารณาว่า ผลกระทบที่เกิดขึ้นจะเป็นที่ยอมรับได้และคุ้มค่ากับประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นจากโครงการหรือไม่ โดยคำนึงถึงปัจจัยที่มีผลกระทบทางสังคมโดยตรงต่อชีวิตของคนในชุมชนและสังคม เช่น

1. ประชากรการตั้งถิ่นฐาน ความสัมพันธ์ของคนและสิ่งแวดล้อมในชุมชน
2. ความเจริญเติบโตของชุมชน รายได้ อาชีพ ทรัพย์สิน การใช้ประโยชน์ที่ดิน และทรัพยากรธรรมชาติ บริการชุมชน สาธารณูปโภค บริการสาธารณสุข และการศึกษา
3. ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
4. คุณค่าทางศิลปวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ โบราณคดี สถาปัตยกรรม ศาสนา

ทัศนียภาพ และภูมิทัศน์

5. การรวมกลุ่มในชุมชนและความเข้มแข็งขององค์กรชุมชน

สรุปผลกระทบทางสังคมนั้น เป็นการประเมินผลกระทบจากโครงการต่าง ๆ ที่จะส่งผลกระทบต่อคนในชุมชน เพื่อหาผลที่จะเกิดขึ้นต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ใช้ประกอบการพิจารณาทางเลือกที่ดีที่สุด ในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากร เช่น ความเจริญเติบโตของชุมชน ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เป็นต้น

ผลกระทบด้านสุขภาพ

ความหมายของสุขภาพ

พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2550 (2550) ให้ความหมายของคำว่า สุขภาพ คือ ภาวะที่มีความพร้อมสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย คือ ร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรง คล่องแคล่ว มีกำลัง ไม่เป็นโรค ไม่พิการ ไม่มีอุบัติเหตุอันตราย และมีสิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมสุขภาพ

การประเมินผลกระทบด้านสุขภาพ คือ กระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของสังคม ในการวิเคราะห์และคาดการณ์ผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบต่อสุขภาพของประชาชนที่อาจเกิดขึ้นจากนโยบาย โครงการ หรือกิจกรรม ใดๆ ใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง หากดำเนินการในช่วงเวลาและพื้นที่เดียวกัน โดยมีการประยุกต์ใช้เครื่องมือที่หลากหลายและมีกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างเหมาะสม เพื่อสนับสนุนให้เกิดการตัดสินใจที่จะเป็นผลดีต่อสุขภาพของประชาชน ทั้งระยะสั้นและระยะยาว

การประเมินผลกระทบด้านสุขภาพ หรือเอช ไอ เอ ในประเทศไทยเริ่มขับเคลื่อนอย่างจริงจังในช่วงที่มีการปฏิรูประบบสุขภาพ เมื่อปี พ.ศ. 2543 จนกระทั่งได้มีการบรรจุไว้ใน

พ.ร.บ. สุขภาพแห่งชาติ ที่มีการประกาศและมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม พ.ศ. 2550 การทำเอช ไอ เอ ตามเจตนารมณ์ของ พ.ร.บ. สุขภาพแห่งชาติ มิได้ต้องการให้เป็นเครื่องมือการอนุมัติอนุญาตโครงการ หากแต่หวังมุ่งให้เป็นกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของสังคม ในการตัดสินใจที่ดีที่สุด เพื่อสุขภาวะของสังคม (สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ, 2559) การทำ EIA นั้นเป็นการศึกษาผลกระทบทางด้านสุขภาพที่จะเกิดขึ้นจากโครงการต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นของภาครัฐหรือภาคเอกชน สุขภาพที่ดีเป็นสิ่งที่ทุกคนต้องการ แต่มีปัจจัยหลายอย่างที่จะเข้ามามีผลสุขภาพ แบ่งเป็น 3 องค์ประกอบ

1. องค์ประกอบด้านปัจเจกบุคคล ประกอบด้วย

1.1 พฤติกรรมของประชาชนที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ เช่น พฤติกรรมการบริโภค พฤติกรรมทางเพศ พฤติกรรมการทำงาน และการออกกำลังกายที่ไม่เหมาะสม ทำให้แนวโน้มต่อไปนี้จะเพิ่มขึ้น ได้แก่ โรคหัวใจ ความดันโลหิตสูง มะเร็ง อุบัติเหตุ และเอดส์

1.2 ความคิด ความเชื่อ มิตินางจิต และสังคม ขาดความสนใจเพราะมุ่งเศรษฐกิจตามกระแสวัตถุนิยมและบริโภคนิยม และทัศนคติของการจัดการให้สุขภาพสำคัญในระดับต่ำ อิทธิพลจากสื่อโฆษณา ล้วนประกอบเป็นผลต่อความเชื่อ และทัศนคติในสังคมผิด ๆ ในการดูแลสุขภาพ

1.3 พันธุกรรม เทคโนโลยีทางพันธุวิศวกรรม และเทคโนโลยีทางการแพทย์ก้าวหน้า มีผลต่อการรักษาโรคที่ไม่อาจรักษาหรือป้องกันบางโรคทางพันธุกรรม เช่น โรคปัญญาอ่อน โรคโลหิตจาง ธาลัสซีเมีย ซึ่งจะเป็แนวโน้มแก้ปัญหาโรคเหล่านี้ต่อไปในอนาคต

2. องค์ประกอบด้านสภาวะแวดล้อม ประกอบด้วย

2.1 การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ

2.2 การศึกษา

2.3 การเมืองการปกครอง

2.4 โครงสร้างพื้นฐาน เช่น การสื่อสาร การคมนาคม การสาธารณสุขปโภค

จะมีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว

2.5 ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี

2.6 ปัจจัยทางด้านสังคมอื่น ๆ เช่น วัฒนธรรม ความเชื่อ ค่านิยม ศิลธรรม

และจริยธรรม ส่งผลต่อการมีสุขภาพดีหรือไม่ดีของประชาชน

2.7 การเปลี่ยนแปลงด้านประชากร

2.8 การเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ เช่น ป่าไม้ลดลง ดินคุณภาพต่ำ มลพิษ มีสารปนเปื้อนในน้ำดิบที่ใช้ทำน้ำประปา การใช้สารเคมีและวัตถุอันตรายมากขึ้นส่งผลให้

มีคุณภาพชีวิตที่ไม่ดีและเสี่ยงภัยต่ออันตรายจากสารพิษได้

2.9 ด้านชีวภาพ มีการเปลี่ยนแปลงจุดชีพที่เกี่ยวกับสุขภาพ รวมทั้งแมลง และสัตว์นำโรคอยู่ตลอดเวลา ส่งผลต่อวิธีการรักษาพยาบาลและกระทบต่อสุขภาพของประชาชน

3. องค์ประกอบด้านระบบสาธารณสุข ประกอบด้วย

3.1 การกระจายโครงสร้างพื้นฐานของระบบบริการสาธารณสุข ทั้งภาครัฐ และเอกชน มีการกระจายมีการครอบคลุมมากขึ้นและการสร้างหลักประกันด้านสุขภาพจะส่งผลให้ประชาชนมีสุขภาพดีขึ้นได้

3.2 โครงสร้างองค์การบริหารงานสาธารณสุข ในการบริหารการสาธารณสุข จะต้องปรับองค์การทำงานให้เล็กลง เน้นกระจายอำนาจไปสู่หน่วยปฏิบัติจะทำให้เกิดการปรับกระบวนการทำงานให้ตอบสนองต่อภาวะการมีสุขภาพดีของประชาชน

3.3 คุณภาพและประสิทธิภาพในการบริการ มีแนวโน้มการแข่งขัน การพัฒนาคุณภาพบริการ และการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานของสถานพยาบาลทุกประเภท ทุกระดับเกิดขึ้น แต่มีปัญหาการกระจายทรัพยากรสาธารณสุขไม่ทัดเทียมกันในภูมิภาค ส่งผลให้ปัญหาสุขภาพอนามัยของประชาชนในบางพื้นที่มีปัญหารุนแรง

3.4 ค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพ มีการใช้ทรัพยากรอย่างสิ้นเปลืองและไม่ประหยัด ทำให้ค่าใช้จ่ายด้านการรักษาพยาบาลในภาพรวมของสังคมสูงขึ้น

3.5 การมีส่วนร่วมของประชาชน การพึ่งตนเองและการมีส่วนร่วม ในการรักษาพยาบาลของประชาชนในการดูแลสุขภาพตนเอง ครอบครัว และชุมชน โดยเน้น การสาธารณสุขมูลฐานยังทำได้ผลคืออย่างแท้จริงในบางพื้นที่เท่านั้น และขาดความยั่งยืน ในการพัฒนา จำเป็นต้องส่งเสริมให้ประชาชนเห็นความสำคัญและหันมาพัฒนาสุขภาพของตนเอง ชุมชน และสังคมได้ด้วยตนเอง (จีระศักดิ์ เจริญพันธ์, 2559)

สรุปผลกระทบทางสุขภาพ คือ ภาวะที่มีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย สิ่งที่ทำให้เกิดความไม่สมบูรณ์ขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย เช่น พฤติกรรม ความเชื่อ การเจ็บป่วย สภาพแวดล้อม เป็นต้น สิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านสุขภาพ เพื่อการที่ดีควรมี การประเมินเพื่อดูความเพียงพอของสถานพยาบาล หรือความเสี่ยงของบุคคลในการปฏิบัติงาน

ข้อมูลนิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด ระยอง

บริษัท เหมราชพัฒนาที่ดิน จำกัด (มหาชน) ได้จัดตั้งเริ่มประกอบธุรกิจ เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม พ.ศ. 2531 โครงการนิคมอุตสาหกรรมเหมราชชลบุรี จังหวัดชลบุรี เป็นแห่งแรก เพื่อเป็น ศูนย์รวมของอุตสาหกรรมเหล็ก และอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออก ต่อมาได้จัดตั้งบริษัท อีสเทิร์น

อินดัสตรีเอสเตท จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อย เพื่อดำเนินโครงการนิคมอุตสาหกรรมเหมราช ตะวันออก (มาบตาพุด) จังหวัดระยอง เป็นแห่งที่สอง ในเดือนกันยายน พ.ศ. 2531 ซึ่งเป็นนิคมอุตสาหกรรมที่ผู้ประกอบการส่วนใหญ่เป็นประเภทกลุ่มปิโตรเคมี เคมี และอุตสาหกรรมเหล็ก ต่อมาในปี พ.ศ. 2535 บริษัท ฯ ได้มีการเพิ่มทุนและจำหน่ายหุ้นให้แก่ประชาชนทั่วไป และนำบริษัท ฯ เข้าจดทะเบียนเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2536 บริษัท ฯ ได้จดทะเบียนแปรสภาพเป็นบริษัทมหาชนจำกัด

ปี พ.ศ. 2537 บริษัท ฯ ได้จัดตั้งบริษัทย่อยขึ้นอีก ชื่อบริษัท อีสเทิร์นซีบอร์ดอินดัสตรีเอสเตท ระยอง จำกัด เพื่อดำเนินโครงการนิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด ระยอง ซึ่งเป็นนิคมอุตสาหกรรมแห่งที่สาม ในจังหวัดระยอง เพื่อให้นิคมอุตสาหกรรมแห่งนี้เป็นศูนย์กลางของอุตสาหกรรมยานยนต์ ชิ้นส่วนยานยนต์ อิเล็กทรอนิกส์ และสินค้าอุปโภคและบริโภค นอกจากนี้ยังได้จัดตั้งบริษัท อีสเทิร์นไพพ์ไลน์เซอร์วิส จำกัด ในปี พ.ศ. 2538 เพื่อดำเนินธุรกิจบริการให้เช่าฐานวางท่อ (Pipe rack) สำหรับการขนถ่ายเชื้อเพลิง ก๊าซธรรมชาติ ไขมัน และวัตถุดิบระหว่างลูกค้าในนิคมอุตสาหกรรมตะวันออก (มาบตาพุด) และบริเวณใกล้เคียง และได้ลงทุนบางส่วนในบริษัท ศรีราชา ฮาร์เบอร์ จำกัด (มหาชน) ซึ่งดำเนินธุรกิจท่าเรือและขนส่ง เพื่อรองรับการเติบโตของธุรกิจให้ครอบคลุมยิ่งขึ้นและเพิ่มรายได้ให้แก่บริษัท ฯ ในรูปของเงินปันผล ปี พ.ศ. 2540 บริษัท ฯ ได้จัดตั้งบริษัทย่อยที่ British Virgin Islands ชื่อ H-International (BVI) Company Limited เป็น Holding company เพื่อลงทุนทำธุรกิจในต่างประเทศ และต่อมาในปี พ.ศ. 2541 บริษัท อีสเทิร์นอินดัสตรีเอสเตท จำกัด ได้ร่วมกับการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยและบริษัทอื่นในนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุดจัดตั้งบริษัท อีสเทิร์นฟลูอิดทรานสปอร์ต จำกัด เพื่อบริการจัดการระบบการขนส่งทางท่อ

ในปี พ.ศ. 2542 บริษัท อีสเทิร์นซีบอร์ดอินดัสตรีเอสเตท ระยอง จำกัด ได้เปิดโครงการสำหรับอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม ที่นิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด ระยอง โดยได้สร้างอาคารโรงงานสำเร็จรูปสำหรับนักลงทุนอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมทุกประเภท

นิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด ระยอง เป็นการร่วมทุนระหว่างบริษัท เหมราชพัฒนาที่ดิน จำกัด (มหาชน) และบริษัท อาหารสยาม จำกัด (มหาชน) ในอัตราส่วน 60: 40 ซึ่งได้เริ่มการพัฒนาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538 และได้กลายเป็นศูนย์รวมอุตสาหกรรมครบวงจรที่ใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งในโลกและได้รับการขนานนามว่า “ดีทรอยด์แห่งตะวันออก” โดยมีบริษัทผู้ผลิตรถยนต์และอุตสาหกรรมต่อเนื่องรวมทั้งสิ้นกว่าร้อยราย ซึ่งในจำนวนนี้ ประกอบไปด้วย บริษัทผู้ผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ 9 ใน 10 บริษัทยักษ์ใหญ่ของโลก นิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ดระยอง

ยังมีการพัฒนาอย่างมั่นคงด้วยการเป็นศูนย์กลางการผลิตด้านยานยนต์ โดยมีกำลังการผลิตคิดเป็น 1 ใน 3 ของกำลังการผลิตยานยนต์ทั้งหมดของประเทศไทย โดยในปัจจุบันมีพื้นที่นิคมรวมทั้งสิ้น ประมาณ 9,726 ไร่ (3,890 เอเคอร์) นอกจากนี้ บริษัท ฯ ยังได้พัฒนาก่อสร้างโรงงานสำเร็จรูปให้เช่า อีกด้วย (สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, ม.ป.ป.)

ภาพที่ 1 ผังนิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด ระยอง (การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย, ม.ป.ป.)

การแบ่งพื้นที่ในนิคมอุตสาหกรรม

บริษัท ฯ มีนโยบายในการพัฒนาโครงการนิคมอุตสาหกรรม โดยจัดพื้นที่ตามลักษณะการใช้งานออกเป็น 6 เขต คือ

1. พื้นที่เขตอุตสาหกรรมทั่วไป (General industrial zone) หมายถึง เขตพื้นที่ที่กำหนดไว้สำหรับการประกอบอุตสาหกรรมและกิจการอื่นที่เป็นประโยชน์หรือเกี่ยวเนื่องกับการประกอบอุตสาหกรรม
2. พื้นที่เขตปลอดอากร (Free zone)/ พื้นที่เขตอุตสาหกรรมส่งออก (Export processing zone: EPZ) หมายถึง เขตพื้นที่ที่กำหนดไว้สำหรับการประกอบอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม

หรือกิจการอื่นที่เป็นประโยชน์แก่การเศรษฐกิจของประเทศ โดยของที่นำเข้าไปในเขตดังกล่าว จะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรตามที่กฎหมายบัญญัติ

3. พื้นที่เขตพาณิชยกรรม (Commercial zone) หมายถึง เขตพื้นที่ที่กำหนดไว้สำหรับการประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการพาณิชยกรรม เช่น ธนาคาร ไปรษณีย์ โรงพยาบาล สถานบริการน้ำมัน และสถานศึกษา เป็นต้น

4. พื้นที่เขตที่อยู่อาศัย (Residential zone) หมายถึง เขตพื้นที่ที่กำหนดไว้สำหรับการก่อสร้างเป็นที่อยู่อาศัย เช่น แฟลต คอนโดมิเนียม และบ้านอยู่อาศัย เป็นต้น

5. พื้นที่เขตอุตสาหกรรมโลจิสติกส์ (Logistics zone) หมายถึง เขตพื้นที่ที่กำหนดไว้สำหรับก่อสร้างคลังสินค้า/ อาคารโรงงาน เพื่อให้เช่าสำหรับอุตสาหกรรมโลจิสติกส์

6. พื้นที่ส่วนกลางและระบบสาธารณูปโภค หมายถึง เขตพื้นที่ที่กำหนดไว้สำหรับการก่อสร้างระบบสาธารณูปโภค รวมทั้งเขตที่ว่างสาธารณะ เช่น ถนน โรงผลิตน้ำประปา โรงบำบัดน้ำเสีย โรงกำจัดขยะ อ่างเก็บน้ำ สวนหย่อม (นิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด ระยอง, 2559)

ลักษณะลูกค้า

ลูกค้าในนิคมอุตสาหกรรม ซึ่งดำเนินการโดยบริษัท ฯ และบริษัทย่อย ลูกค้ารายใหญ่ 10 รายแรก ในนิคมอุตสาหกรรมหลักของนิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด ระยอง มีดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, ม.ป.ป.)

ตารางที่ 2 รายชื่อลูกค้ารายใหญ่ 10 อันดับแรก ของโรงงานในนิคมอุตสาหกรรม

ชื่อบริษัท	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	ประเภทอุตสาหกรรม
1. บริษัท ออโต้ อัลลายแอนซ์ (ประเทศไทย) จำกัด	529.71	ยานยนต์
2. บริษัท เจนเนอร์ลมอเตอร์ส (ประเทศไทย) จำกัด	409.62	ยานยนต์
3. บริษัท แม็กซิส อินเตอร์เนชันแนล (ประเทศไทย) จำกัด	331.56	ชิ้นส่วนยานยนต์
4. บริษัท ดานิลี ฟาร์อีสต์ จำกัด	317.57	เหล็ก
5. บริษัท ชัมมิทแหลมฉบัง โอโตบอดีเวิร์ค จำกัด	123.20	ชิ้นส่วนยานยนต์
6. บริษัท อัสโน โสริเอะ (ไทยแลนด์) จำกัด	96.73	ชิ้นส่วนยานยนต์
7. บริษัท โตไก อีสเทิร์น รีบเบอร์ (ประเทศไทย) จำกัด	91.80	ชิ้นส่วนยานยนต์

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ชื่อบริษัท	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	ประเภทอุตสาหกรรม
8. บริษัท เอสไอจี คอมบิบล็อก จำกัด	78.41	สินค้าอุปโภคบริโภค
9. บริษัท เอ็นทีเอ็น แมนูแฟกเจอร์รี่ (ประเทศไทย) จำกัด	71.77	ชิ้นส่วนยานยนต์
10. บริษัท บริดจส โตนเมทัลฟา (ประเทศไทย) จำกัด	70.90	ชิ้นส่วนยานยนต์

ข้อมูลชุมชนตำบลปลวกแดง อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง

อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครเป็นระยะทาง ประมาณ 184 กิโลเมตร อยู่ห่างจากตัวจังหวัดระยอง ประมาณ 40 กิโลเมตร ภายในเขตการปกครอง ตำบลปลวกแดง ประกอบด้วยหมู่บ้าน จำนวน 6 หมู่บ้าน ดังนี้ (เทศบาลตำบลบ้านปลวกแดง, 2559)

ตารางที่ 3 ข้อมูลพื้นที่แยกตามหมู่บ้าน

หมู่ที่	พื้นที่ (ตร.กม.)	พื้นที่ (ไร่)	ลำดับที่	เปอร์เซ็นต์
หมู่ที่ 1 บ้านปลวกแดง	5.2	3,249.7265 หรือ 3,249 ไร่ 2 งาน 90.6 ตร.วา	4	7 %
หมู่ที่ 2 บ้านชากม้าย	2.1	1,312.3896 หรือ 1,312 ไร่ 1 งาน 55.84 ตร.วา	6	3 %
หมู่ที่ 3 บ้านระเวิง	4.1	2,562.2844 หรือ 2,562 ไร่ 1 งาน 13.76 ตร.วา	5	6 %
หมู่ที่ 4 บ้านวังตาผิน	47.7	29,809.9910 หรือ 29,809 ไร่ 3 งาน 96.4 ตร.วา	1	66 %
หมู่ที่ 5 บ้านวังแขยง	6.4	3,999.6634 หรือ 3,999 ไร่ 2 งาน 56.34 ตร.วา	2	10 %
หมู่ที่ 6 บ้านทับตอง	5.72	3,574.6922 หรือ 3,574 ไร่ 2 งาน 79.68 ตร.วา	3	8 %

ตามแนวเขตสวนยางไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ผ่านถนนสายโรงน้ำตาล-ปลวกแดง
 จดกึ่งกลางคลองกรำบรรจบคลองระเวียงไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ตามกึ่งกลางถนนดิน
 ถึงถนนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3191 ไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ตามกึ่งกลางถนนลูกรัง
 ไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ไปตามกึ่งกลางถนนลูกรังไปทางทิศตะวันออก ตามกึ่งกลางถนนลูกรัง
 ไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ไปตามกึ่งกลางถนนลูกรังไปทางทิศตะวันออก ตามกึ่งกลางถนนดิน
 ถึงจุดตัดคลองมาบระกำไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ตามกึ่งกลางคลองมาบระกำถึงจุดตัดกับ
 ถนนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3138 (บ้านบึง-บ้านค่าย) ไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ตามกึ่งกลาง
 ถนนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3138 (บ้านบึง-บ้านค่าย) สิ้นสุดแนวเขตที่จุดตัดกับถนนลูกรัง
 สายพลงลำควน-ชากมาลัย รวมระยะทางด้านทิศตะวันออกประมาณ 26.4 กิโลเมตร

ทิศใต้ มีพื้นที่ติดกับตำบลละหาร ตำบลแม่ น้ำคู และตำบลมาบยางพร อำเภอปลวกแดง
 จังหวัดระยอง โดยมีแนวเขตเริ่มต้นจากจุดตัดระหว่างกึ่งกลางถนนทางหลวงผ่านดินหมายเลข 3138
 (บ้านบึง-บ้านค่าย) กับถนนสายพลงลำควน-ชากมาลัยไปทางทิศใต้ ตามกึ่งกลางถนนทางหลวง
 แผ่นดินสายพลงลำควน-ชากมาลัย ตัดถนนสายมาบลูกจันทร์-ปากแพรกไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้
 ตามถนนดินถึงกึ่งกลางคลองโป่งน้ำปิดไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ตามกึ่งกลางคลองน้ำปิด
 ไปทางทิศตะวันตก ตามกึ่งกลางชากอ้อย สิ้นสุดแนวเขตที่จุดตัดระหว่างคลองชากอ้อยกับ
 ถนนสายบ้านชากอ้อย-ชอย 5 รวมระยะทางด้านทิศใต้ประมาณ 18.7 กิโลเมตร

ทิศตะวันตก มีพื้นที่ติดกับตำบลมาบยางพร อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง โดยมี
 แนวเขตเริ่มต้นจากจุดตัดระหว่างกึ่งกลางคลองชากอ้อยกับถนนสายบ้านชากอ้อย-ชอย 5
 ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ตามถนนลูกรังถึงจุดเชื่อมกับถนนทางหลวงสายมาบเตย-ปลวกแดง
 ไปทางทิศตะวันตก ตามกึ่งกลางถนนทางหลวงสายมาบเตย-ปลวกแดง ถึงจุดตัดระหว่างลำห้วย
 คลองหินลอยกับถนนทางหลวงสายมาบเตย-ปลวกแดงไปทางทิศเหนือ ตามกึ่งกลางลำห้วย
 คลองหินลอยไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ตามกึ่งกลางลำห้วยคลองหินลอย สิ้นสุดแนวเขตที่
 กึ่งกลางลำห้วยพันเสด็จ รวมระยะทางด้านทิศตะวันตกโดยประมาณ 8 กิโลเมตร

ตารางที่ 4 ข้อมูลประชากรในภาพรวม (สำนักบริหารการทะเบียน อำเภอปลวกแดง, 2557)

รายการข้อมูล	ลักษณะประชากร						
	พ.ศ. 2550	พ.ศ. 2551	พ.ศ. 2552	พ.ศ. 2553	พ.ศ. 2554	พ.ศ. 2555	พ.ศ. 2556
1. ประชากรทั้งหมด (ตามทะเบียนบ้าน)							
เพศชาย	2,330	3,004	3,102	3,267	3,801	4,612	4,836
เพศหญิง	2,375	2,911	3,008	3,173	3,664	4,365	4,682
รวม	4,705	5,915	6,110	6,440	8,294	8,977	9,588
2. อัตราการเพิ่ม/ลด ของประชากร (ร้อยละ/ปี)	-2.57	+2.6	+3.30	+5.12	+10.00	+7.60	+6.11
3. อัตราความหนาแน่น ของประชากร (คน/ ตร.กม.)	66.06	83	85.79	90.42	116.46	126.04	134.63
4. จำนวนครัวเรือน (จำนวนบ้าน)	4,475	4,478	7,071	6,385	8,153	9,924	12,700
5. ประชากรแฝง/ประชากร ต่างด้าว (โดยประมาณ)	50,000	70,000	70,000	80,000	85,000	85,000	85,000

ตารางที่ 5 ข้อมูลประชากรแยกตามชุมชน (สำนักบริหารการทะเบียน อำเภอปลวกแดง, 2557)

ชุมชน	จำนวนบ้าน (หลัง)	เพศชาย (คน)	เพศหญิง (คน)	รวม (คน)
หมู่ 1 บ้านปลวกแดง	2,214	1,149	1,186	2,335
หมู่ 2 บ้านชากมาลัย	174	244	254	498
หมู่ 3 บ้านระเวิง	495	420	423	843
หมู่ 4 บ้านวังตาผิน	6,307	1,411	1,221	2,632
หมู่ 5 บ้านวังแขยง	1,808	908	937	1,845
หมู่ 6 บ้านทับตอง	1,702	704	611	1,315
เขตเทศบาล	4,197	2,541	2706	5,247
รวม	16,897	7,377	7,338	14,715

ภาคอุตสาหกรรม

ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลปลวกแดง มีโรงงานอุตสาหกรรม รวมทั้งหมด 193 แห่ง ดังนี้

ตารางที่ 6 จำนวนโรงงานในเขตประกอบการอุตสาหกรรม

สถานที่	ประเภท	จำนวน (แห่ง)
หมู่ที่ 4 บ้านวังตาผิน	อุตสาหกรรมรถยนต์และชิ้นส่วนยานยนต์	97
1. นิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์น ซีบอร์ด ระยอง	อุตสาหกรรมพลาสติกและโพลีเมอร์	15
	อุตสาหกรรมวัสดุก่อสร้างเหล็กชิ้นส่วน โลหะ	15
2. นอกเขตนิคม ฯ	อุตสาหกรรมสินค้าอุปโภคบริโภค	17
3. เขตประกอบการอุตสาหกรรม จีเคแลนด์	อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์	20
	อุตสาหกรรมสนับสนุนและอื่น ๆ	19
	อุตสาหกรรมสนับสนุนและอื่น ๆ	2
	อุตสาหกรรมเกี่ยวกับจักรยานยนต์	3
หมู่ที่ 5 บ้านวังแขยง	อุตสาหกรรมเกี่ยวกับอิเล็กทรอนิกส์	1
	อุตสาหกรรมเครื่องใช้ในครัวเรือน	2
หมู่ที่ 6 บ้านทับตอง	โรงงานอุตสาหกรรมไม่ระบุประเภท	2
	รวม	193

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เดือนรุ่ง จันทศิริ (2546) ได้ศึกษาเรื่อง ผลกระทบของโรงงานอุตสาหกรรมต่อวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนเทศบาลเมืองมาบตาพุด จังหวัดระยอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของอุตสาหกรรมที่มีต่อวิถีชีวิตของประชาชนชาวมาบตาพุด เพื่อศึกษาพัฒนาการของปัญหาที่กระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชนชาวมาบตาพุดในทางลบ และเพื่อศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาที่กระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชนชาวมาบตาพุดในทางลบ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาเป็นผู้นำชุมชน 10 คน และประชาชนอีกจำนวน 4 คน จากทั้งหมด 25 ชุมชน ผลการศึกษารูปพบว่า สภาพทั่วไปของชุมชน 10 ชุมชน ที่อยู่ติดกับนิคมอุตสาหกรรมและชุมชนใกล้เคียง ได้รับผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมจากโรงงานอุตสาหกรรมทั้งทางน้ำ อากาศ และเสียง พบชาวประมงคงเหลือประมาณ 10 ครอบครัวเท่านั้น พื้นที่ท่องเที่ยวเดิมหมดสภาพของการเป็นแหล่งพักผ่อน

หย่อนใจ ในย่านของผู้ใช้แรงงานมีสภาพสกปรกมีขยะเกลื่อนกลาดตามท้องถนน ซึ่งปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นส่งผลต่อวิถีชีวิตของประชาชนในด้านสุขภาพ โดยประชาชนมีสภาพร่างกายที่อ่อนแอ มีอาการคันตัว เป็นไข้หวัดบ่อย อ่อนเพลีย และเป็นโรครุมิแพ้ ความถี่ในการเจ็บป่วยของเด็กสูงขึ้น ส่วนสุขภาพจิต พบว่า ประชาชนเกิดความเบื่อหน่ายกับปัญหาสิ่งแวดล้อม และหวาดกลัวอุบัติเหตุอันเกิดจากโรงงานอุตสาหกรรม ในด้านเศรษฐกิจ พบว่า อาชีพของประชาชนเปลี่ยนไปจากเดิมที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมมาเป็นอาชีพค้าขาย และใช้แรงงานเป็นส่วนใหญ่ จึงทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำในการกระจายรายได้ รายจ่ายในการครองชีพอยู่ในระดับสูง เนื่องจากราคาสินค้าอุปโภคบริโภคที่มีราคาแพงตามอำนาจซื้อของพนักงานโรงงานอุตสาหกรรม และต้นทุนในการครองชีพที่เพิ่มขึ้นจากปัญหาสิ่งแวดล้อม เนื่องจากมลพิษจะไปทำลายอาหารและแหล่งน้ำตามธรรมชาติ เมื่อเปรียบเทียบระหว่างรายได้ รายจ่าย และปัญหาสิ่งแวดล้อม กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า มาตรฐานการครองชีพของประชาชนแย่ลง เนื่องจากจะต้องเร่งรีบกับการหารายได้เพื่อการยังชีพ ซึ่งอยู่ในภาวะที่ค่าครองชีพที่สูงขึ้น อีกทั้งอาชีพต่าง ๆ มิให้เลือนน้อยลง ส่วนผลกระทบต่อวิถีชีวิตในด้านสังคม พบว่า วิถีชีวิตในด้านสังคมของประชาชนชาวมาบตาพุดเปลี่ยนแปลงไป โดยเกิดปัญหาการจราจรในเวลาเร่งด่วน มีสถานเริงรมย์เพิ่มขึ้นจำนวนมาก ส่งผลต่อเนื้อให้เกิดปัญหาโรคเอดส์ขึ้นกับชุมชน มีปัญหาในด้านการขาดแคลนสาธารณูปโภค ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินน้อยลง และความเหลื่อมล้ำของฐานะทางสังคมมากขึ้น ส่วนการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมควรมีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ ประชาชน และโรงงานอุตสาหกรรม ใช้มาตรการตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม 24 ชั่วโมง ในการแก้ปัญหาด้านเศรษฐกิจและสังคม ควรยึดเป้าหมาย คนอยู่ร่วมกับโรงงาน เป็นหลัก

นิสาชล หังสวนัส (2546) ได้ศึกษาเรื่อง ชุมชนกับผลกระทบของการพัฒนาอุตสาหกรรมมาบตาพุด จังหวัดระยอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของการพัฒนาอุตสาหกรรมที่มีต่อสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคมของชุมชนที่อยู่โดยรอบบริเวณนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด จังหวัดระยอง และศึกษาระดับความรุนแรงของผลกระทบ จำแนกตามพื้นที่กลุ่มคนในชุมชนมาบตาพุด จังหวัดระยอง วิธีการศึกษาที่ผู้วิจัยใช้ คือ การจัดเสวนาในชุมชนต่าง ๆ ทั้ง 25 ชุมชน โดยผลการศึกษา พบว่า การพัฒนาอุตสาหกรรมส่งผลกระทบต่อทางด้านสิ่งแวดล้อม ทำให้ทั้ง 25 ชุมชน ได้รับผลกระทบในด้านอากาศ รองลงมา ได้แก่ ปัญหาน้ำเสีย โดยมีชุมชน จำนวน 16 ชุมชน ได้รับผลกระทบดังกล่าว ส่วนปัญหาเรื่องเสียงและขยะอุตสาหกรรม มีชุมชน จำนวน 12 แห่ง และ 3 แห่ง ได้รับผลกระทบด้านเศรษฐกิจ พบว่า รายได้ของประชาชนลดน้อยลงในขณะที่มีระดับค่าครองชีพที่สูงขึ้น วิธีในการประกอบอาชีพประชาชนเปลี่ยนไป โดยจากสภาพอากาศของปัจจุบันไม่เหมาะกับการเพาะปลูก ประกอบกับไม่มีพื้นที่ทำการเกษตรทำให้ชุมชนเพียง 11 แห่ง

ที่ยังคงยึดอาชีพเกษตรกรรมอยู่ แต่มีผลผลิตที่ต่ำลง ส่วนประชาชนที่มีอาชีพค้าขาย รับจ้าง ไม่ได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาอุตสาหกรรมมากนัก เนื่องจากพนักงานของโรงงานอุตสาหกรรมนิยมบริโภคสินค้าในห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่ในจังหวัดมากกว่า โรงงานอุตสาหกรรมจ้างประชาชนท้องถิ่นเข้าทำงานในอุตสาหกรรมน้อย ส่วนอาชีพการท่องเที่ยวสูญหายไปมากที่สุด เนื่องจากไม่มีทิวทัศน์ที่สวยงาม น้ำทะเลไม่เหมาะกับการลงเล่นน้ำ ในปัจจุบันมีประชาชนที่ประกอบอาชีพประมง ประมาณ 20 ครัวเรือนเท่านั้น ส่วนผลกระทบทางด้านสังคม พบว่ามีปัญหาสังคมตามมามากมาย ทั้งปัญหาสาธารณสุขที่กิน ทำกิน อุบัติเหตุจากการคมนาคม ปัญหาจากแรงงานอพยพ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ปัญหายาเสพติด ปัญหาโรคเอดส์ ในขณะที่ประชาชนต้องการให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสิ่งแวดล้อม ใช้มาตรการเฝ้าระวังกับโรงงานที่ปล่อยมลพิษ ต้องการให้พนักงานอุตสาหกรรมบริโภคสินค้าของประชาชนมากขึ้น ให้มีการแก้ปัญหาสาธารณสุขที่กิน ทำกิน และเพิ่มงบประมาณในการพัฒนาชุมชน

เนตรทราย นิสสัยสุข (2556) ได้ศึกษาเรื่อง ผลกระทบจากการพัฒนาอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด ระยอง กรณีศึกษา ชุมชนตำบลมาบยางพร อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบจากการพัฒนาอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด ระยอง ที่มีต่อสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม และสุขภาพ ของชุมชนตำบลมาบยางพร อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง และศึกษาข้อเสนอแนะ แนวทางป้องกันและแก้ไขผลกระทบจากการพัฒนาอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด ระยอง ที่มีต่อชุมชนตำบลมาบยางพร อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญและทำการรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก และการสนทนากลุ่ม ผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้นำชุมชน กลุ่มตัวแทนองค์กรภาครัฐ กลุ่มตัวแทนภาคอุตสาหกรรม กลุ่มแกนนำภาคประชาชน และกลุ่มชาวบ้านดั้งเดิม รวมจำนวน 9 คน ผลการศึกษาปรากฏ ดังนี้

ในด้านสิ่งแวดล้อม พบว่า จากการพัฒนาอุตสาหกรรมส่งผลกระทบต่อ (เชิงลบ) มากที่สุด โดยเฉพาะในด้านปัญหาหลุมฝังกลบขยะ ส่งกลิ่นเหม็น ปัญหารองลงมา คือ ปัญหาเรื่องการรั่วไหลของสารเคมีลงสู่อ่างเก็บน้ำ ในส่วนประเด็นเสียงและอากาศ/ ฝุ่นละอองนั้น เป็นปัญหาที่พบน้อยที่สุด เห็นได้ว่าผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นจะสร้างปัญหาลูกโซ่ได้เสมอ เมื่อเกิดกับสิ่งหนึ่งสามารถกระทบไปอีกสิ่งแวดล้อมหนึ่งได้เสมอ

ในด้านเศรษฐกิจ เมื่อพิจารณาผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ พบว่า ได้ส่งผลกระทบต่อในเชิงบวก ประชากรมีงานทำเพิ่มขึ้นเมื่อจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นทำให้เริ่มมีการเปลี่ยนแปลงอาชีพภาคเกษตรกรรมลดลง ที่ดินได้ถูกพัฒนาเป็นพื้นที่โรงงานอุตสาหกรรม จึงทำให้ที่ดินมีราคาที่สูงขึ้น คนในชุมชนขายที่ดินให้กับโรงงานอุตสาหกรรมมากขึ้นตามลำดับ

ซึ่งราคาที่ดินและการถือครองที่ดินนั้น รัฐไม่สามารถเข้าไปควบคุมได้ ราคาเป็นไปตามกลไกตลาด
ทางการตลาด และในการดำเนินนโยบายของประเทศให้ความสำคัญกับการลงทุน
ในภาคอุตสาหกรรม ภาครัฐจึงให้ความสำคัญกับด้านเศรษฐกิจมากกว่าด้านอื่น

ในทางด้านสังคม พบว่า ได้ส่งผลกระทบต่อทั้งเชิงบวกและเชิงลบ ซึ่งผลกระทบเชิงลบ คือ
การไม่พอเพียงในระบบโครงสร้างพื้นฐาน เกิดความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
เกิดการขาดแคลนด้านสถานศึกษา ส่วนผลกระทบเชิงบวก คือ เมื่อมีประชาชนเข้ามาอาศัยมากขึ้น
ย่อมส่งผลดีต่อผู้ประกอบการธุรกิจสังหาริมทรัพย์ ราคาที่ดินมีราคาสูง ซึ่งจะเห็นได้ว่า
ในประเด็นย่อยทั้ง 4 นั้น มีความสัมพันธ์กัน เมื่อเกิดสิ่งนี้ทำให้มีอีกสิ่งเกิดตาม ซึ่งต้นเหตุ
หรือผลลัพธ์นั้นอาจจะส่งผลกระทบต่อทั้งในเชิงบวกและเชิงลบได้เสมอ

ในด้านสุขภาพ พบว่า ได้ส่งผลกระทบต่อทั้งเชิงบวกและเชิงลบ ผลกระทบในเชิงลบ คือ
การส่งกลิ่นเหม็นของขยะอุตสาหกรรม การรั่วไหลของสารเคมีลงสู่แหล่งน้ำ การจราจรติดขัด
ส่วนผลกระทบในเชิงบวก นั้นคือ ชุมชนมีการจัดการระบบสาธารณสุขของชุมชนเป็นอย่างดี
สนใจในเรื่องความเป็นอยู่ประชากรผู้สูงอายุและสุขภาพของชาวบ้านในชุมชนมากยิ่งขึ้น

จากปัญหาในด้านต่าง ๆ นั้น มีแนวทางแก้ไขและข้อเสนอแนะ ดังนี้ การก่อตั้ง
นิคมอุตสาหกรรมขึ้นมานั้น ควรให้ประชาชนผู้ที่จะได้รับผลกระทบมีส่วนร่วมเสนอความต้องการ
ของประชาชนและการดำเนินการแก้ไขจากภาครัฐควรทำอย่างจริงจัง ภาคอุตสาหกรรมที่ก่อเกิด
ปัญหาการสร้างผลกระทบและควรมีมาตรการและนโยบายที่ดีในการแก้ไขปัญหาการประกอบธุรกิจ
ของภาคเอกชน ควรประกอบธุรกิจให้ถูกต้องตามหลักวิชาการและให้กระทบต่อส่วนรวมน้อยที่สุด
ควรมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการขยายตัวในภาคอุตสาหกรรมและควรมหามาตรการ
ในการป้องกันผลกระทบต่อสุขภาพของชุมชนเพื่อการอยู่ร่วมกันของภาคประชาชนกับ
ภาคอุตสาหกรรม

ปาริชาติ สังขทิพย์ (2546) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบจากโรงงาน
อุตสาหกรรมที่ส่งผลกระทบต่อชุมชนแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็น
ของสมาชิกของชุมชนแหลมฉบังเกี่ยวกับผลกระทบจากโรงงานอุตสาหกรรม ที่ส่งผลกระทบต่อชุมชน
แหลมฉบัง ในด้านของเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ว่ามีความคิดเห็นต่อผลกระทบที่เกิดขึ้น
ในทางลบหรือทางบวกในด้านใด ผลการศึกษา พบว่า ในด้านเศรษฐกิจ สมาชิกมีความคิดเห็นต่อ
ผลกระทบที่เกิดขึ้นในทางบวก 2 ประเด็น คือ ประเด็นของอาชีพ และรายได้/หนี้สิน แต่มีความเห็น
ในทางลบในประเด็นของการถือครองที่ดิน ในด้านสังคม พบว่า สมาชิกมีความเห็นต่อผลกระทบ
ในทางลบ 4 ประเด็น ดังนี้ ประเด็นของการย้ายถิ่น ประเด็นความสัมพันธ์กับเพื่อนบ้าน
ประเด็นลักษณะที่อยู่อาศัย และประเด็นปัญหาในชุมชน และมีความคิดเห็นในทางบวก 2 ประเด็น

คือ ด้านโอกาสในการศึกษาของบุตรหลาน และระบบสาธารณสุขปโภคในชุมชน ในด้านสิ่งแวดล้อม พบว่า สมาชิกมีความเห็นต่อผลกระทบเรื่องสิ่งแวดล้อมในทางลบทั้ง 4 ประเด็น คือ ประเด็นน้ำ อากาศ เสียง และขยะมูลฝอย ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบจากโรงงาน อุตสาหกรรม จำแนกตามเพศ อายุ ระยะเวลาที่อาศัยในชุมชน และตามระดับการศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านเพศไม่มีผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบ ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบ คือ อายุ ระยะเวลาที่อาศัย และระดับการศึกษา จะมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านข้อเสนอแนะของสมาชิกในชุมชนแหลมฉบัง มีความต้องการให้มีการพัฒนาและแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมมากที่สุด เพราะเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของคนในชุมชน โดยตรง และเสนอแนะให้มีการจัดระเบียบในด้านที่อยู่อาศัย และปัญหาต่าง ๆ ในชุมชนให้ดีขึ้น

พงษ์พิพัฒน์ โสนางรอง (2544) ได้ศึกษาเรื่อง ผลกระทบของอุตสาหกรรมต่อ ความเป็นอยู่ของชาวเทศบาลมาบตาพุด มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของการพัฒนา อุตสาหกรรมต่อสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนชาวเทศบาลตำบลมาบตาพุด และศึกษาวิธีการ ที่ชาวมาบตาพุดใช้ในการแก้ปัญหาผลกระทบของอุตสาหกรรมและความช่วยเหลือที่ชาวมาบตาพุด ต้องการ วิธีการศึกษาที่ผู้วิจัยทำการศึกษาโดยทำการสัมภาษณ์ จำนวนทั้งหมด 20 คน แบ่งเป็นชาย 17 คน และเป็นหญิง 3 คน ซึ่งสามารถแบ่งเป็นได้ 3 กลุ่ม (1) ผู้บริหารของเทศบาลตำบลมาบตาพุด (2) ผู้แทนชุมชนซึ่งเป็นประธานชุมชน 9 คน และรองประธาน 1 คน (3) ประชาชนทั่วไปที่อาศัย อยู่ในเขตเทศบาล 7 คน

ผลการวิจัย พบว่า แต่เดิมชาวมาบตาพุดมีวิถีชีวิตที่เรียบง่ายทำอาชีพเกษตรกรรม และชาวประมงชายฝั่ง แต่หลังจากที่มีอุตสาหกรรมเข้ามาตั้งแล้วทำให้วิถีชีวิตเปลี่ยนไป อย่างเห็นได้ชัด ที่ดินทำกินและอาชีพดั้งเดิมหายไปเพราะความต้องการที่ดินเพื่อสร้างโรงงาน อุตสาหกรรมและมลพิษจากโรงงานบางส่วน ต้องไปรับจ้างบางส่วนทำการค้าขาย มีชาวมาบตาพุด ที่มีการศึกษาสูงและเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่สามารถเข้าทำงานกับโรงงานอุตสาหกรรมได้ การพัฒนาอุตสาหกรรมจะเกิดผลกระทบที่ดีในด้านเศรษฐกิจโดยรวมของมาบตาพุด แต่พบว่า ชาวมาบตาพุดที่ไม่สามารถหาประโยชน์จากการพัฒนาอุตสาหกรรมทั้งทางตรงและทางอ้อมจะต้อง รับประทานอัตราค่าครองชีพที่สูงขึ้น นอกจากนี้แล้ว ในเขตมาบตาพุดยังมีแรงงานอพยพเข้ามา เป็นจำนวนมาก แต่ส่วนใหญ่จะเป็นประชากรแฝงและมีปัญหาทางด้านเล็กน้อย ยาเสพติด และการจราจร ที่สำคัญที่สุด คือ สิ่งแวดล้อมในมาบตาพุดปัจจุบันเป็นปัญหาที่รุนแรงที่สุด ทั้งปัญหาจากกลิ่น น้ำ และเสียง

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยในระยะสั้น รัฐบาลควรดูแลเรื่องสิ่งแวดล้อมอย่างใกล้ชิด ควรมีการตรวจสอบข้อเท็จจริงว่า ปัจจุบันโรงงานใดที่เป็นผู้ก่อมลพิษโดยให้มีการตรวจสอบอย่างโปร่งใส รวมทั้งเอาใจใส่ต่อสังคมในเรื่องของการควบคุมสถานเริงรมย์ต่าง ๆ และสนับสนุนการรวมตัวของชุมชน ส่วนในระยะยาวนั้น รัฐบาลควรที่จะส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการป้องกันและกำจัดปัญหาสิ่งแวดล้อมให้มากขึ้น โดยให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องสิทธิชุมชนตามรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ อีกทั้งใช้นโยบายการจัดเก็บภาษีโรงงานที่เป็นผู้ก่อมลภาวะและผลักดันโรงงานทุกโรงงานเข้าสู่ระบบควบคุมมาตรฐานสิ่งแวดล้อม ISO 14000

พัชรี โปธิหัง (2550) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบนิคมอุตสาหกรรมอมตะนครที่ส่งผลต่อชุมชนตำบลคอนหัวพ้อ อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร ที่ส่งผลต่อชุมชนตำบลคอนหัวพ้อ อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม และศึกษาการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบจากนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร ที่ส่งผลต่อชุมชนตำบลคอนหัวพ้อ อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี โดยจำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ ระยะเวลาการอาศัยอยู่ในพื้นที่ และระดับการศึกษา โดยผู้วิจัยทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 375 คน ซึ่งผู้วิจัยใช้การกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามวิธีของ Yamane (1973 อ้างถึงใน พัทรี โปธิหัง, 2550) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการจัดอันดับการทดสอบ t-test ในการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way analysis of variances: One-way ANOVA)

ผลการศึกษา พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคมมีมากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาการโยกย้ายถิ่นเพื่อเข้ามาทำงานในภาคอุตสาหกรรมและปัญหาชุมชน เช่น การลักทรัพย์ ยาเสพติด อาชญากรรม เป็นต้น รองลงมา คือ ผลกระทบทางเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นความคิดเห็นทางบวก ส่งผลดีทางเศรษฐกิจ เนื่องจากมีการลงทุน มีการจ้างงานจำนวนมาก สร้างอาชีพใหม่ ๆ และมีเม็ดเงินหมุนเวียนเกิดขึ้นในชุมชนเพิ่มมากขึ้น ส่วนผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อม คือ น้ำ อากาศ เสียง และขยะมูลฝอย มีผลกระทบน้อยที่สุด เมื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็น พบว่า เพศ ระดับการศึกษา ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบที่ไม่ต่างกัน ส่วนผู้มีอายุที่แตกต่างกันมาก ๆ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดขึ้นแตกต่างกัน อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากการศึกษาดังกล่าว มีข้อเสนอแนะภาครัฐและภาคเอกชน อันได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลคอนหัวพ้อ นิคมอุตสาหกรรมและประชาชนควรเพิ่มการประสานความร่วมมือกัน เพื่อป้องกันการแก้ไขปัญหาทุกด้าน ส่งเสริมการพัฒนาซึ่งกันและกัน เพื่อให้ให้นิคมอุตสาหกรรมอมตะนครอยู่คู่กับชุมชน

ได้อย่างปลอดภัยและยั่งยืน

พิชญภา จงพุ่ม (2557) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบจากโรงงานอุตสาหกรรมที่ส่งผลกระทบต่อประชาชน ตำบลห้วยโจด อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อผลกระทบของโรงงานอุตสาหกรรม ตำบลห้วยโจด อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อผลกระทบจากโรงงานอุตสาหกรรมที่ส่งผลกระทบต่อประชาชน ตำบลห้วยโจด อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตตำบลห้วยโจด อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 375 คน ในการศึกษา ผลการศึกษา พบว่า

(1) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อผลกระทบของโรงงานอุตสาหกรรม ตำบลห้วยโจด อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผลกระทบทางเศรษฐกิจ มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ผลกระทบทางสังคม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ (2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อผลกระทบของโรงงานอุตสาหกรรม ตำบลห้วยโจด อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มีอายุ สถานภาพ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบจากโรงงานอุตสาหกรรมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบจากโรงงานอุตสาหกรรมไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

รุ่งทิวา พวงเพชร (2550) ได้ศึกษาเรื่อง ผลกระทบจาก โรงงานอุตสาหกรรมต่อวิถีชีวิตของประชาชนในเขตกิ่งอำเภอนิคมพัฒนา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนในเขตกิ่งอำเภอนิคมพัฒนา เกี่ยวกับผลกระทบจากโรงงานอุตสาหกรรมที่ส่งผลกระทบต่อชุมชนในด้านของเศรษฐกิจสังคมและสิ่งแวดล้อมว่า มีความคิดเห็นต่อผลกระทบที่เกิดขึ้นในทางลบหรือทางบวกในด้านใด และการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบจากโรงงานอุตสาหกรรมที่ส่งผลกระทบต่อชุมชนในเขตกิ่งอำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดระยอง โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และระยะเวลาที่อาศัย ในการดำเนินงานวิจัยประชากรที่ใช้ศึกษา ได้แก่ ประชาชนในชุมชนกิ่งอำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดระยอง จำนวนทั้งสิ้น 280 คน ผลการศึกษา พบว่า ในด้านเศรษฐกิจ ประชาชนมีความคิดเห็นต่อผลกระทบในทางบวก 2 ประเด็น คือ ประเด็นของอาชีพ และรายได้/หนี้สิน แต่มีความคิดเห็นในทางลบจากประเด็นของการถือครองที่ดิน ในด้านสังคม พบว่า ประชาชนมีความเห็นต่อผลกระทบในทางลบ 4 ประเด็น ดังนี้ ประเด็น

การย้ายถิ่น ประเด็นความสัมพันธ์กับเพื่อนบ้าน ประเด็นลักษณะที่อยู่อาศัย และประเด็นปัญหา
 ในชุมชน และมีความคิดเห็นในทางบวก 2 ประเด็น คือ ด้านโอกาสในการศึกษาของบุตรหลาน
 และระบบสาธารณสุขปโภคในชุมชน ในด้านสิ่งแวดล้อม พบว่า ประชาชนมีความเห็นต่อผลกระทบ
 เรื่องสิ่งแวดล้อมในทางลบทั้ง 4 ประเด็น คือ ประเด็นน้ำ อากาศ เสียง กลิ่น และขยะมูลฝอย
 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบจากโรงงานอุตสาหกรรม จำแนกตามเพศ อายุ
 ระยะเวลาที่อาศัยในชุมชน และตามระดับการศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านเพศไม่มีผลต่อความคิดเห็น
 เกี่ยวกับผลกระทบ ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบ คือ อายุ ระยะเวลาที่อาศัย
 และระดับการศึกษา จะมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
 ด้านข้อเสนอแนะของประชาชนในชุมชนกิ่งอำเภอนิคมพัฒนา มีความต้องการให้พัฒนาและแก้ไข
 ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมมากที่สุด เพราะเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของคนในชุมชนโดยตรง
 และเสนอแนะให้มีการจัดระเบียบในด้านที่อยู่อาศัยและปัญหาต่าง ๆ ในชุมชนให้ดีขึ้น

สุวดิษฐ์ พงษ์พิศาล (2554) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาผลกระทบของการตั้งโรงงาน
 อุตสาหกรรมที่มีต่อวิถีชีวิตชุมชนกระแสน อำเภอกาหลง จังหวัดระยอง มีวัตถุประสงค์เพื่อ
 (1) ศึกษาบริบทของชุมชนและความเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิตชุมชนหลังการตั้งโรงงาน
 อุตสาหกรรม (2) ศึกษาผลกระทบทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม หลังการตั้งโรงงาน
 อุตสาหกรรม (3) ศึกษาความคิดเห็นของผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชนต่อแนวทางการแก้ไขปัญหา
 เพื่อลดผลกระทบด้านต่าง ๆ หลังจากการตั้งโรงงานอุตสาหกรรม ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก
 การจัดเวทีสนทนาชาวบ้านและการศึกษาข้อมูลเชิงลึก โดยทีมวิจัยสัมภาษณ์เชิงลึก ใช้ขบวนการ
 วิเคราะห์ชุมชนแบบมีส่วนร่วมกับผู้นำชุมชน ผู้อาวุโส ชาวบ้านกับผู้นำชุมชนองค์การบริหาร
 ส่วนตำบล ภาครัฐและภาคโรงงาน

ผลการวิจัย พบว่า (1) บริบทของชุมชน ความเปลี่ยนแปลงของชุมชน ตั้งแต่อดีต
 ถึงปัจจุบันและแนวทางการปรับตัวของชุมชน แบ่งออกเป็น 3 ช่วงเวลา คือ ยุคก่อนการตัดถนน
 ปี พ.ศ. 2500 ยุคที่มีการตัดถนน เริ่มการเปลี่ยนแปลง เมื่อ พ.ศ. 2510 และยุคของการตั้งโรงงาน
 อุตสาหกรรม (2) การศึกษาผลกระทบทางสังคมเศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม หลังการตั้งโรงงาน
 อุตสาหกรรม สรุปได้ ดังนี้ ผลกระทบด้านสังคม ประกอบด้วย ระบบสาธารณสุขปโภคครัวเรือน
 มีใช้เพิ่มขึ้น การคมนาคม มีความสะดวกสบายเพิ่มขึ้น ความสัมพันธ์ในชุมชน และครอบครัว
 ลดน้อยลง การย้ายถิ่นฐาน มีการอพยพของคนต่างถิ่นเข้ามาในพื้นที่จำนวนมาก ปัญหามุมุม
 ที่เกิดขึ้น ได้แก่ ปัญหาด้านโรคติดต่อ การลักขโมย อาชญากรรม อุบัติเหตุ ยาเสพติด
 และความเข้มแข็งของชุมชนลดน้อยลง ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ ประกอบด้วย อาชีพหลัก
 เปลี่ยนจากการเกษตรเพื่อบริโภค เป็นการเกษตรเพื่อป้อนโรงงาน รายได้ เศรษฐกิจในชุมชน

ดีขึ้นมาก หนี้สิน ชาวบ้านมีหนี้สินเพิ่มขึ้น โอกาสทางการศึกษา บุตรหลานมีโอกาสเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมป่าไม้ พบว่า ป่าไม้ตามธรรมชาติมีจำนวนน้อยมาก มีการขยายพื้นที่ปลูกยางพาราทดแทนพื้นที่ป่าไม้เดิม แหล่งน้ำธรรมชาติไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้ อากาศเป็นพิษ เกิดมลพิษทางเสียง มีควันพิษออกมาจากโรงงานเป็นจำนวนมาก มีขยะเพิ่มขึ้น ในชุมชนเป็นจำนวนมาก เศษวัสดุคืบที่ป้อนเข้าโรงงานส่งผลกระทบต่อการสัญจรไปมา และสิ่งแวดล้อม (3) แนวทางการแก้ปัญหาที่ผ่านมาได้จัดทำบันทึกข้อตกลงร่วมระหว่างโรงงานอุตสาหกรรมและองค์การบริหารส่วนตำบลกระแสน ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลกระแสน มีนโยบายในการบริหารจัดการพื้นที่ใหม่ และหากจะมีการตั้งโรงงานในชุมชนต้องผ่าน 2 ขั้นตอน คือ ทำเวทีประชาคมระดับตำบลและนำเสนอเข้าระดับสภาตำบล

สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากการศึกษาข้อมูลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ มีทั้งด้านบวก และด้านลบ จึงได้จัดทำตารางผลกระทบในด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านสุขภาพ แบ่งเป็นผลกระทบด้านต่าง ๆ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 7 สรุปผลกระทบจากงานวิจัย

ชื่อเรื่อง	ประเภทผลกระทบ			
	เศรษฐกิจ	สังคม	สิ่งแวดล้อม	ด้านสุขภาพ
เดือนรุ่ง จันทคีรี (2546) ผลกระทบของโรงงาน อุตสาหกรรมต่อวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ของประชาชน เทศบาลเมืองมาบตาพุด จังหวัดระยอง	เชิงลบ 1. รายจ่ายในการครองชีพสูง 2. สินค้าราคาแพง 3. อาชีพมีให้เลือกน้อยลง	เชิงลบ 1. ปัญหาการจราจร 2. ขาดแคลนสาธารณูปโภค 3. ความปลอดภัยน้อยลง	เชิงลบ ส่งผลกระทบมาก ในด้านอากาศ ด้านเสียง และด้านขยะ	เชิงลบ ร่างกายอ่อนแอลง เป็นไข้ อ่อนเพลีย ภูมิแพ้
นิสาชล หังสวนัส (2546) ชุมชนกับผลกระทบของ การพัฒนาอุตสาหกรรม มาบตาพุด จังหวัดระยอง	เชิงลบ สภาพอากาศจากการพัฒนา อุตสาหกรรมส่งผลต่อ การทำเกษตร และขาดรายได้ จากการท่องเที่ยว เนื่องจากชายฝั่ง ถูกกัดเซาะและน้ำทะเลบริเวณหาด ไม่สามารถลงเล่นได้	เชิงลบ การจราจรติดขัดในช่วงเช้า และช่วงเย็น เกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง แรงงานอพยพ ทะเลาะวิวาท สาธารณูปโภคไม่เพียงพอ ไฟฟ้า ดับบ่อย น้ำประปาในชุมชน ไม่ทั่วถึง	เชิงลบ กลิ่นเหม็นจากโรงงาน ฝุ่นละออง จากการก่อสร้าง และน้ำเสีย	เชิงลบ ร่างกายอ่อนแอลง เป็นไข้ อ่อนเพลีย ภูมิแพ้

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ชื่อเรื่อง	ประเภทผลกระทบ			
	เศรษฐกิจ	สังคม	สิ่งแวดล้อม	ด้านสุขภาพ
เนตรทราย นิสสัยสุข (2556) ผลกระทบจากการพัฒนา อุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด ระยอง	เชิงลบ ราคาที่ดินสูงขึ้น ประชาชน ทำเกษตรกรรมน้อยลง เชิงบวก ประชากรมีงานทำเพิ่มขึ้น	เชิงลบ ความไม่พอเพียงในระบบ โครงสร้างพื้นฐาน ความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน และขาดแคลน สถานศึกษา เชิงบวก เรื่องธุรกิจ อสังหาริมทรัพย์	เชิงลบ เรื่องหลุมฝังกลบขยะ และการรั่วไหลของสารเคมี	เชิงลบ กลิ่นเหม็นของขยะ การจราจร ติดขัด เชิงบวก ระบบสาธารณสุขดีขึ้น ใส่ใจ ในผู้สูงอายุและชาวบ้านมากขึ้น
ปาริชาติ สังขทิพย์ (2546) ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบ จากโรงงานอุตสาหกรรม ที่ส่งผลกระทบต่อชุมชนแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี	เชิงบวก 1. มีรายได้เพิ่มขึ้น 2. เศรษฐกิจในท้องถิ่นดีขึ้น	เชิงลบ มีการช่วยเหลือน้อยลง ความขัดแย้งมากขึ้น เชิงบวก มีการพัฒนาระบบ สาธารณสุขประเภท	เชิงลบ ได้รับผลกระทบจากมลภาวะ ทั้งทางน้ำ อากาศ เสียง และขยะ	

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ชื่อเรื่อง	ประเภทผลกระทบ			
	เศรษฐกิจ	สังคม	สิ่งแวดล้อม	ด้านสุขภาพ
พงษ์พัฒน์ โสณางรอง (2544)	เชิงลบ	เชิงลบ	เชิงลบ	
ผลกระทบของอุตสาหกรรมต่อความเป็นอยู่ของชาวเทศบาลมาบตาพุด	ค่าครองชีพเพิ่มสูงขึ้น ทำให้ประชาชนในพื้นที่ไม่ได้รับประโยชน์จากอุตสาหกรรม การจราจรติดขัดจากการอพยพของแรงงาน น้ำบาดาลใช้ไม่ได้ ต้องเสียเงินซื้อน้ำ	แรงงานอพยพ เกิดปัญหาขยะ อาชญากรรม จราจร ยาเสพติด รูปแบบของสังคมเปลี่ยนไป	ปัญหาเรื่องกลิ่นก๊าซและน้ำเสีย รongลงมาเป็นปัญหาเรื่องเสียง	
	เชิงบวก	เชิงบวก		
	มีงานทำเพิ่มมากขึ้น แต่ส่วนน้อยที่เป็นคนในพื้นที่ ธุรกิจบริการที่พัก ร้านค้าต่าง ๆ เติบโตมากขึ้น	ไฟฟ้า น้ำประปา มีมากขึ้น แต่ก็ยังมีบางชุมชนที่ยังไม่มีน้ำประปาใช้ การเพิ่มขึ้นของสถานศึกษา		
พัชรี โพธิ์หัง (2550)	เชิงลบ	เชิงลบ	เชิงลบ	
ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบนิคมอุตสาหกรรมอมตะนครที่ส่งผลต่อชุมชนตำบลคอนหัวพ้อ อำเภอเมืองจังหวัดชลบุรี	หนี้สินเพิ่มขึ้น ที่ดินที่ถือครองมีจำนวนลง	แรงงานอพยพ เกิดการลักทรัพย์ ยาเสพติด อาชญากรรม	ส่งผลกระทบต่อไม่มาก ในด้านอากาศ ด้านเสียง และด้านขยะ เพราะทางนิคมมีการจัดเก็บขยะของตนเอง	
	เชิงบวก	เชิงบวก		
	การจ้างงานเพิ่มมากขึ้น รายได้เพิ่มขึ้น	สถานบริการสาธารณะสุขเพิ่มขึ้น โอกาสทางการศึกษามีมากขึ้น		

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ชื่อเรื่อง	ประเภทผลกระทบ			
	เศรษฐกิจ	สังคม	สิ่งแวดล้อม	ด้านสุขภาพ
พิจญญา จงพุ่ม (2557) ความคิดเห็นเกี่ยวกับ ผลกระทบจากโรงงาน อุตสาหกรรมที่ส่งผลต่อ ประชาชน ตำบลห้วยโจด อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว	เชิงลบ 1. รายจ่ายในการครองชีพสูง 2. การถือครองที่ดิน เชิงบวก มีรายได้เพิ่มขึ้น	เชิงลบ 1. ปัญหาการจราจร 2. อุบัติเหตุ	เชิงลบ ได้รับผลกระทบจากมลภาวะ น้ำเสีย กลิ่นเหม็น ฝุ่นควัน และขยะที่เห็นได้ชัด	
รุ่งทิวา พวงเพชร (2550) ผลกระทบจากโรงงาน อุตสาหกรรมต่อวิถีชีวิต ของประชาชนในเขต กิ่งอำเภอนิคมพัฒนา	เชิงลบ การถือครองที่ดิน เชิงบวก 1. อาชีพ 2. รายได้	เชิงลบ 1. การย้ายถิ่น ความสัมพันธ์ต่อ เพื่อนบ้าน 2. ปัญหาในชุมชน เชิงบวก 1. โอกาสในการศึกษา 2. ด้านระบบสาธารณสุขปก	เชิงลบ ได้รับผลกระทบจากมลภาวะ ทั้งทางน้ำ อากาศ เสียง กลิ่น และขยะ	

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ชื่อเรื่อง	ประเภทผลกระทบ			
	เศรษฐกิจ	สังคม	สิ่งแวดล้อม	ด้านสุขภาพ
ศูนย์วิจัย พงษ์พิศาล (2554)	เชิงลบ	เชิงลบ	เชิงลบ	
การศึกษาผลกระทบของ	หนี้สินเพิ่มขึ้น	คนอพยพเข้ามาจำนวนมาก	ป่าไม้ตามธรรมชาติมีจำนวนลดลง	
การตั้งโรงงานอุตสาหกรรม	เชิงบวก	ก่อให้เกิดปัญหาโรคติดต่อ	แหล่งน้ำธรรมชาติไม่สามารถ	
ที่มีต่อวิถีชีวิตชุมชนกระแสนบน	รายได้เพิ่มขึ้น โอกาส	การลักขโมย อาชญากรรม	ใช้ประโยชน์ได้ ขยะมีจำนวน	
อำเภอแกลง จังหวัดระยอง	ทางการศึกษาเพิ่มมากขึ้น	อุบัติเหตุ ยาเสพติด	เพิ่มขึ้น อากาศเป็นพิษ และมีมลพิษ	
		เชิงบวก	ทางเสียง	
		ระบบสาธารณสุขมีใช้เพิ่มขึ้น		
		การคมนาคม มีความสะดวกสบาย		

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลกระทบของนิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด ระยอง ที่มีผลต่อชุมชน ตำบลปลวกแดง อำเภอปลวกแดง เป็นงานวิจัยในรูปแบบเชิงปริมาณ เพื่อศึกษาถึงผลกระทบของนิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด ระยอง ที่มีต่อชุมชนในด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม ของชุมชนตำบลปลวกแดง อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง และเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากผลกระทบของนิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด ระยอง โดยมีรายละเอียดและวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ศึกษาประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตชุมชน ตำบลปลวกแดง อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง ในบริเวณพื้นที่อุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด ระยอง

กลุ่มตัวอย่าง

ในการกำหนดตัวอย่างของประชากรที่ใช้ในการวิจัย ใช้สูตรของ Yamane (1973)

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{N}{1+N(e)^2}$$

เมื่อ n = ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดประชากร

e = ความผิดพลาดที่ยอมรับได้ (กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนเท่ากับ .05)

$$\text{แทนค่า} \quad n = \frac{14,715}{1+14,715(0.05)^2}$$

$$n = 389.39 \approx 390$$

จากการสุ่มตัวอย่างในครั้งนี้ ได้จำนวน 390 คน โดยจะใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบอาศัยทฤษฎีความน่าจะเป็น ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ Stratified sampling

ตารางที่ 8 การสุ่มประชากรในแต่ละชุมชน

ชุมชน	ประชากร (คน)	จำนวนการสุ่ม (คน)
หมู่ 1 บ้านปลวกแดง	2,335	62
หมู่ 2 บ้านชากม้าย	498	13
หมู่ 3 บ้านระเวิง	843	22
หมู่ 4 บ้านวังตาผิน	2,632	70
หมู่ 5 บ้านวังแขยง	1,845	49
หมู่ 6 บ้านทับตอง	1,315	35
เขตเทศบาล	5,247	139
รวม	14,715	390

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับผลกระทบที่ได้รับจากนิคมอุตสาหกรรม โดยแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน อาชีพ จำนวนสมาชิกในครอบครัว และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับผลกระทบของนิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด ระยอง ที่มีต่อชุมชนปลวกแดง โดยแบ่งเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านสิ่งแวดล้อม จำนวน 5 ข้อ
2. ด้านเศรษฐกิจ จำนวน 5 ข้อ
3. ด้านสังคม จำนวน 7 ข้อ
4. ด้านสุขภาพ จำนวน 3 ข้อ

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะทั้งหมด 4 ด้าน คือ ข้อเสนอแนะด้านสิ่งแวดล้อม ข้อเสนอแนะด้านเศรษฐกิจ ข้อเสนอแนะด้านสังคม และข้อเสนอแนะด้านสุขภาพ

แบบสอบถามผลกระทบของนิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด ระยอง ใช้เกณฑ์คะแนน ดังนี้

- 3 หมายถึง ท่านได้รับผลกระทบจากข้อคำถามดังกล่าวมาก
- 2 หมายถึง ท่านได้รับผลกระทบจากข้อคำถามดังกล่าวปานกลาง
- 1 หมายถึง ท่านได้รับผลกระทบจากข้อคำถามดังกล่าวน้อย

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

แบบทดสอบนี้ ผู้วิจัยมีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และงานวิจัยที่เกี่ยวกับผลกระทบจากนิคมอุตสาหกรรม นำมากำหนดกรอบแนวคิดเพื่อใช้ในการสร้างแบบสอบถาม
2. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับผลกระทบจากนิคมอุตสาหกรรม และนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้อง หลังจากนั้นจึงนำมาปรับปรุงและแก้ไขเนื้อหาตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา
3. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ได้แก่
 - 3.1 ดร.สุณี หงษ์วิเศษ ตำแหน่งผู้ช่วยคณบดีกิจการนิสิตและกิจการพิเศษ วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา
 - 3.2 ดร.เทียนแก้ว เลี่ยมสุวรรณ ตำแหน่งผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา
 - 3.3 นายสุชาติ จิตต์อารีย์ ตำแหน่งกำนันตำบลปลวกแดง อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง
 นำแบบสอบถามให้ทั้ง 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ
4. นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้ (Try out) ในพื้นที่เขตชุมชนมาบยางพร จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ

ตารางที่ 9 ค่า Cronbach's alpha (Reliability statistics)

Cronbach's alpha	Cronbach's alpha based on standardized items	N of items
.854	.849	22

ตารางที่ 10 ค่า Cronbach's alpha (Item-total statistics)

	Scale mean if item deleted	Scale variance if item deleted	Corrected item-total correlation	Squared multiple correlation	Cronbach's alpha if item deleted
A1	63.60	101.076	.736	.942	.835
A2	63.80	105.269	.559	.916	.843
A3	63.87	103.430	.622	.943	.840
A4	63.73	103.168	.703	.915	.838
A5	63.80	101.752	.645	.899	.839
A6	63.97	100.792	.776	.864	.834
B1	64.20	113.200	.156	.699	.859
B2	63.70	107.734	.449	.782	.847
B3	63.03	110.792	.285	.857	.854
B4	63.03	115.275	.106	.785	.859
B5	62.13	116.189	.067	.719	.859
C1	62.93	102.478	.644	.821	.839
C2	63.37	102.585	.722	.909	.837
C3	62.97	101.413	.673	.864	.838
C4	61.73	113.582	.384	.827	.851
C5	62.17	112.213	.364	.831	.851
C6	63.67	116.230	.033	.640	.863
C7	63.13	113.499	.192	.789	.856
C8	63.93	108.961	.332	.770	.852
D1	64.33	117.264	.015	.784	.860
D2	64.17	111.661	.240	.851	.855
D3	64.53	105.637	.572	.841	.843

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอน ดังนี้

1. การศึกษาวิจัยเชิงเอกสาร เป็นการศึกษารวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ ทั้งที่เป็น ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. การวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถาม จำนวน 390 ชุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ผู้วิจัยเลือกในการใช้วิเคราะห์ครั้งนี้ ได้แก่

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) โดยแยกตามเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน จำนวนสมาชิกในครอบครัว และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน

ส่วนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบจากนิคมอุตสาหกรรม ในด้านสิ่งแวดล้อม ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านสุขภาพ โดยใช้จำนวนและร้อยละ

เกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ได้รับผลกระทบมาก ให้ 3 คะแนน

ได้รับผลกระทบปานกลาง ให้ 2 คะแนน

ได้รับผลกระทบน้อย ให้ 1 คะแนน

ส่วนที่ 3 ความถี่ของผู้ให้ข้อเสนอแนะ ในด้านสิ่งแวดล้อม ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านสุขภาพ

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลกระทบของนิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด ระยอง ที่มีผลต่อชุมชน ตำบลปลวกแดง อำเภอปลวกแดง จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 390 คน แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบจากนิคมอุตสาหกรรม ในด้านสิ่งแวดล้อม ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านสุขภาพ

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสังคม และด้านสุขภาพ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป

ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	159	40.77
หญิง	231	59.23
รวม	390	100.00

จากตารางที่ 11 พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 390 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 231 คน คิดเป็นร้อยละ 59.23 และเป็นเพศชาย จำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 40.77

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
อายุไม่เกิน 20 ปี	26	6.67
อายุ 21-30 ปี	158	40.51
อายุ 31-40 ปี	145	37.18
อายุ 41 ปีขึ้นไป	61	15.64
รวม	390	100.00

จากตารางที่ 12 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุ 21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 40.51 รองลงมา มีอายุ 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 37.18

ตารางที่ 13 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
โสด	190	48.72
สมรส	171	43.85
หม้าย	8	2.05
หย่าร้าง	12	3.08
แยกกันอยู่	9	2.31
รวม	390	100.00

จากตารางที่ 13 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 48.72 รองลงมา คือ สมรส คิดเป็นร้อยละ 43.85

ตารางที่ 14 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้รับการศึกษา	1	0.26
ประถมศึกษา	20	5.13
มัธยมศึกษา	49	12.56
ปวช./ ปวส.	102	26.15
ปริญญาตรี	191	48.97
สูงกว่าปริญญาตรี	27	6.92
รวม	390	100.00

จากตารางที่ 14 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาอยู่ที่ปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 48.97 รองลงมา คือ ปวช./ ปวส. คิดเป็นร้อยละ 26.15

ตารางที่ 15 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้ต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 9,000 บาท	30	7.69
9,000 บาท-15,000 บาท	164	42.05
15,000 บาท-20,000 บาท	113	28.97
20,000 บาทขึ้นไป	83	21.28
รวม	390	100.00

จากตารางที่ 15 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน 9,000 บาท-15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 42.05 รองลงมา คือ มีรายได้ต่อเดือน 15,000 บาท-20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 28.97

ตารางที่ 16 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
นักเรียน/ นักศึกษา	14	3.59
พนักงานบริษัท	170	43.59
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	31	7.95
รับราชการ	44	11.28
ธุรกิจส่วนตัว	65	16.67
รับจ้างทั่วไป	44	11.28
อื่น ๆ	22	5.64
รวม	390	100.00

จากตารางที่ 16 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประกอบอาชีพพนักงานบริษัท คิดเป็นร้อยละ 43.59 รองลงมา คือ ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 16.67

ตารางที่ 17 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครอบครัว

จำนวนสมาชิกในครอบครัว	จำนวน	ร้อยละ
2 คน	62	15.90
3 คน	132	33.85
4 คน	82	21.03
มากกว่า 4 คน	114	29.23
รวม	390	100.00

จากตารางที่ 17 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 3 คน คิดเป็นร้อยละ 33.85 รองลงมา คือ มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวมากกว่า 4 คน คิดเป็นร้อยละ 29.23

ตารางที่ 18 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน

ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 1 ปี	38	9.74
ตั้งแต่ 1 ปี-5 ปี	158	40.51
ตั้งแต่ 6 ปี-10 ปี	90	23.08
ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป	104	26.67
รวม	390	100.00

จากตารางที่ 18 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในชุมชนตั้งแต่ 1 ปี-5 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40.51 รองลงมา คือ ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 26.67

ส่วนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบจากนิคมอุตสาหกรรมในด้านสิ่งแวดล้อม ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านสุขภาพ

ตารางที่ 19 จำนวน ร้อยละ ของผลกระทบจากนิคมอุตสาหกรรม ด้านสิ่งแวดล้อม

ด้านสิ่งแวดล้อม	ระดับผลกระทบ		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
1. ท่านได้รับผลกระทบของฝุ่นละอองจากการก่อสร้างของโรงงานในนิคมอุตสาหกรรม	95 (24.36)	118 (30.26)	177 (45.38)
2. ท่านได้รับผลกระทบของควันที่ปล่อยจากโรงงานในนิคมอุตสาหกรรม	99 (25.39)	105 (26.92)	186 (47.69)
3. ท่านได้รับกลิ่นเหม็นจากการจัดการขยะมูลฝอยของโรงงานในนิคมอุตสาหกรรม	90 (23.07)	109 (27.95)	191 (48.97)
4. ท่านได้รับกลิ่นเหม็นจากกระบวนการผลิตของโรงงานในนิคมอุตสาหกรรม	85 (21.49)	124 (31.79)	181 (46.41)
5. ท่านได้รับผลกระทบปัญหาน้ำเน่าเสียจากโรงงานในนิคมอุตสาหกรรม	74 (18.98)	128 (32.82)	188 (48.20)

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ด้านสิ่งแวดล้อม	ระดับผลกระทบ		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
6. ท่านได้รับผลกระทบปัญหาเสียงรบกวนจากโรงงานในนิคมอุตสาหกรรมอุตสาหกรรม	67 (17.18)	109 (27.95)	214 (54.87)

จากตารางที่ 19 ผลการศึกษาผลกระทบในด้านสิ่งแวดล้อม พบว่า เรื่องที่มีผลกระทบมากที่สุด ได้แก่ วันที่ปล่อยจากโรงงานในนิคมอุตสาหกรรม ร้อยละ 25.39 รองลงมา คือ ฝุ่นละอองจากการก่อสร้างของโรงงานในนิคมอุตสาหกรรม ร้อยละ 24.36 และสุดท้าย คือ กลิ่นเหม็นจากการจัดการขยะมูลฝอยของโรงงานในนิคมอุตสาหกรรม ร้อยละ 23.07

ตารางที่ 20 จำนวน ร้อยละ ของผลกระทบจากนิคมอุตสาหกรรม ด้านเศรษฐกิจ

ด้านเศรษฐกิจ	ระดับผลกระทบ		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
1. ท่านมีรายได้ต่อเดือนเพิ่มขึ้นจากการมีนิคมอุตสาหกรรม	139 (35.64)	135 (34.62)	116 (29.74)
2. ท่านมีรายจ่ายต่อเดือนเพิ่มขึ้นจากการมีนิคมอุตสาหกรรม	201 (51.54)	112 (28.72)	77 (19.74)
3. ค่าครองชีพเพิ่มสูงขึ้นจากการมีนิคมอุตสาหกรรม	295 (75.64)	66 (16.92)	29 (7.43)
4. มีการจ้างงานเพิ่มขึ้นจากการมีนิคมอุตสาหกรรม	269 (68.98)	83 (21.28)	38 (9.74)
5. ที่ดินมีราคาเพิ่มสูงขึ้นจากการมีนิคมอุตสาหกรรม	344 (88.20)	30 (7.69)	16 (4.10)

จากตารางที่ 20 ผลการศึกษาผลกระทบในด้านเศรษฐกิจ พบว่า เรื่องที่มีผลกระทบมากที่สุด ได้แก่ ที่ดินมีราคาเพิ่มสูงขึ้นจากการมีนิคมอุตสาหกรรม ร้อยละ 88.20 รองลงมา คือ ค่าครองชีพเพิ่มสูงขึ้นจากการมีนิคมอุตสาหกรรม ร้อยละ 75.64 และสุดท้าย คือ การจ้างงานเพิ่มขึ้น

จากการมีนิคมอุตสาหกรรม ร้อยละ 68.98

ตารางที่ 21 จำนวน ร้อยละ ของผลกระทบจากนิคมอุตสาหกรรม ด้านสังคม

ด้านสังคม	ระดับผลกระทบ		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
1. ปัญหาน้ำประปาไม่เพียงพอจากการมีนิคมอุตสาหกรรม	233 (59.74)	106 (27.18)	51 (13.08)
2. ปัญหาไฟฟ้าขัดข้องจากการมีนิคมอุตสาหกรรม	88 (22.57)	179 (45.90)	123 (31.54)
3. ปัญหาการระบายน้ำทิ้งไม่ทันจากการมีนิคมอุตสาหกรรม	167 (42.82)	137 (35.13)	86 (22.05)
4. การจราจรที่ติดขัดในช่วงเช้าและเย็นจากการมีนิคมอุตสาหกรรม	360 (92.31)	24 (6.15)	6 (1.54)
5. อุบัติเหตุเพิ่มขึ้นจากการมีนิคมอุตสาหกรรม	296 (75.89)	65 (16.67)	29 (7.44)
6. ชุมชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินจากการมีนิคมอุตสาหกรรม	79 (20.26)	136 (34.87)	175 (44.87)
7. ชุมชนของท่านมีปัญหาสุขภาพจิตจากการมีนิคมอุตสาหกรรม	179 (45.90)	122 (31.28)	89 (22.83)
8. การเพิ่มขึ้นของสถานศึกษาจากการมีนิคมอุตสาหกรรม	44 (11.29)	154 (39.49)	192 (49.23)

จากตารางที่ 21 ผลการศึกษาผลกระทบด้านสังคม พบว่า เรื่องที่ได้รับผลกระทบมากที่สุด ได้แก่ การจราจรที่ติดขัดในช่วงเช้าและเย็นจากการมีนิคมอุตสาหกรรม ร้อยละ 92.31 รองลงมา คือ อุบัติเหตุเพิ่มขึ้นจากการมีนิคมอุตสาหกรรม ร้อยละ 75.89 และสุดท้าย คือ ปัญหาน้ำประปาไม่เพียงพอจากการมีนิคมอุตสาหกรรม ร้อยละ 59.74

ตารางที่ 22 จำนวน ร้อยละ ของผลกระทบจากนิคมอุตสาหกรรม ด้านสุขภาพ

ด้านสุขภาพ	ระดับผลกระทบ		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
1. ท่านได้รับการบริการรักษาที่ดีจากสถานพยาบาล	24 (6.15)	104 (26.67)	262 (67.18)
2. สถานพยาบาลเพิ่มขึ้นจากการมีนิคมอุตสาหกรรม	92 (23.59)	120 (30.77)	178 (45.64)
3. ท่านเคยเจ็บป่วยจากมลพิษของนิคมอุตสาหกรรม	23 (5.89)	75 (19.23)	292 (74.87)

จากตารางที่ 22 ผลกระทบด้านสุขภาพ พบว่า เรื่องที่ได้รับผลกระทบมากที่สุด ได้แก่ สถานพยาบาลเพิ่มขึ้นจากการมีนิคมอุตสาหกรรม ร้อยละ 23.59 รองลงมา คือ เรื่องการได้รับการบริการรักษาที่ดีจากสถานพยาบาล ร้อยละ 6.15 และสุดท้าย คือ การเจ็บป่วยจากมลพิษของนิคมอุตสาหกรรม ร้อยละ 5.89

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสังคม และด้านสุขภาพ

ตารางที่ 23 ความถี่ของผู้ให้ข้อเสนอแนะในด้านสิ่งแวดล้อม

ข้อเสนอแนะด้านสิ่งแวดล้อม	จำนวน
1. นิคมอุตสาหกรรมควรมีการปลูกต้นไม้ให้ร่มรื่นและมีมาตรการหรือระบบดูแลสิ่งแวดล้อมในนิคมอุตสาหกรรม	16
2. โรงงานควรมีการควบคุมฝุ่นละอองที่เกิดจากจากปฏิบัติงานของโรงงาน	7
3. โรงงานควรมีระบบกำจัดกลิ่นที่เกิดจากกระบวนการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ	2
4. นิคมอุตสาหกรรมควรมีระบบการจัดการขยะที่ดีและได้มาตรฐาน	7
5. นิคมอุตสาหกรรมควรมีระบบบำบัดน้ำเสียที่มีประสิทธิภาพ และการตรวจสอบอยู่ตลอดเวลา	3

จากตารางที่ 23 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เสนอว่า นิคมอุตสาหกรรมควรมีการปลูกต้นไม้ให้ร่มรื่นและมีมาตรการหรือระบบดูแลสิ่งแวดล้อมในนิคมอุตสาหกรรม รองลงมา คือ โรงงานควรมีการควบคุมฝุ่นละอองที่เกิดจากจากปฏิบัติงานของโรงงาน และสุดท้าย นิคมอุตสาหกรรมควรมีระบบการจัดการขยะที่ดีและได้มาตรฐาน

ตารางที่ 24 ความถี่ของผู้ให้ข้อเสนอแนะในด้านสังคม

ข้อเสนอแนะด้านสังคม	จำนวน
1. ควรมีตำรวจจราจรช่วยระบายนรถที่ติดขัดในช่วงเช้า-เย็น เพราะเสี่ยงแก่การเกิดอุบัติเหตุ และอยากให้จัดเส้นทางรถโดยสารรถทุกในช่วงเวลาเร่งด่วน	22
2. ควรมีการตรวจตราอย่างเข้มงวด เพื่อป้องกันการระบาดของยาเสพติด และการลักทรัพย์ในพื้นที่ต่าง ๆ	12
3. นำประปาควรมีกระบวนการผลิตและการจ่ายอย่างมีประสิทธิภาพ	5
4. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีมาตรการรองรับเมื่อเกิดฝนตกหนัก เนื่องจากเกิดน้ำท่วมขังระบายทิ้งไม่ทัน	3

จากตารางที่ 24 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เสนอว่า ควรมีตำรวจจราจรช่วยระบายนรถที่ติดขัดในช่วงเช้า-เย็น เพราะเสี่ยงแก่การเกิดอุบัติเหตุ และอยากให้จัดเส้นทางรถโดยสารรถทุกในช่วงเวลาเร่งด่วน รองลงมา คือ ควรมีการตรวจตราอย่างเข้มงวด เพื่อป้องกันการระบาดของยาเสพติด และการลักทรัพย์ในพื้นที่ต่าง ๆ และสุดท้าย คือ นำประปาควรมีกระบวนการผลิตและการจ่ายอย่างมีประสิทธิภาพ

ตารางที่ 25 ความถี่ของผู้ให้ข้อเสนอแนะในด้านสุขภาพ

ข้อเสนอแนะด้านสุขภาพ	จำนวน
1. ควรขยายสถานพยาบาลของรัฐ ให้เพียงพอและมีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านยารักษาและบุคลากร	17
2. ควรมีสวนสาธารณะหรือพื้นที่พักผ่อนให้มากขึ้น	6

จากตารางที่ 25 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เสนอว่า ควรขยายสถานพยาบาลของรัฐ ให้เพียงพอและมีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านการรักษาและบุคลากร และควรมีสวนสาธารณะ หรือพื้นที่พักผ่อนให้มากขึ้น

บทที่ 5

สรุปผลวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ผลกระทบของนิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด ระยอง ที่มีผลต่อชุมชน ตำบลปลวกแดง อำเภอปลวกแดง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงผลกระทบของนิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด ระยอง ที่มีต่อชุมชนในด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม และสุขภาพ ของชุมชน ตำบลปลวกแดง อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง และศึกษาข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากผลกระทบของนิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด ระยอง สรุปผลงานวิจัยได้ ดังนี้

สรุปผลวิจัย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ผลการวิจัย พบว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างในชุมชนปลวกแดงส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุอยู่ระหว่าง 21-30 ปี และ 31-40 ปี มีสถานภาพโสดและสมรสในจำนวนใกล้เคียงกัน ระดับการศึกษาส่วนใหญ่ คือ ปริญญาตรี มีรายได้ต่อเดือนอยู่ระหว่าง 9,000 บาท-15,000 บาท กลุ่มตัวอย่างในชุมชนประกอบอาชีพพนักงานบริษัท มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 3 คน และอาศัยอยู่ในชุมชนเป็นเวลา 1 ปี-5 ปี

ส่วนที่ 2 ผลกระทบจากนิคมอุตสาหกรรม

ด้านสิ่งแวดล้อม

ผลกระทบของนิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด ระยอง ที่มีต่อชุมชนตำบลปลวกแดง อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ในเรื่องผลกระทบของควันที่ปล่อยจากโรงงาน มีผลกระทบมากที่สุด รองลงมา คือ ผลกระทบจากฝุ่นละอองที่เกิดจากการก่อสร้างของโรงงาน ผลกระทบจากกลิ่นเหม็นของการจัดการขยะมูลฝอยในโรงงาน ผลกระทบจากกลิ่นเหม็นของกระบวนการผลิตในโรงงาน ผลกระทบปัญหาน้ำเน่าเสียจากโรงงาน และผลกระทบเสียงรบกวนจากโรงงาน ตามลำดับ

ด้านเศรษฐกิจ

ผลกระทบของนิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด ระยอง ที่มีต่อชุมชนตำบลปลวกแดง อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า เรื่องที่ดินมีราคาสูงขึ้นได้รับผลกระทบในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ค่าครองชีพเพิ่มสูงขึ้น การจ้างงานที่เพิ่มขึ้น และรายจ่ายต่อเดือนที่เพิ่มขึ้นจากการมีนิคมอุตสาหกรรม และรายได้ต่อเดือนเพิ่มขึ้นจากการมีนิคม

อุตสาหกรรม ตามลำดับ

ด้านสังคม

ผลกระทบของนิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด ระยอง ที่มีต่อชุมชนตำบลปลวกแดง อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง เมื่อจำแนกเป็นรายชื่อ พบว่า การจราจรที่ติดขัดในช่วงเช้า และช่วงเย็นนั้น มีผลกระทบต่อคนในชุมชนในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ อุบัติเหตุที่เพิ่มขึ้น น้ำประปาไม่เพียงพอจากการมีนิคมอุตสาหกรรม ปัญหายาเสพติด ตามด้วยเรื่องปัญหาการระบายน้ำทิ้ง ปัญหาไฟฟ้าขัดข้อง ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และสุดท้ายการเพิ่มขึ้นของสถานศึกษา ตามลำดับ

ด้านสุขภาพ

ผลกระทบของนิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด ระยอง ที่มีต่อชุมชนตำบลปลวกแดง อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง เมื่อจำแนกเป็นรายชื่อ พบว่า การเพิ่มขึ้นของสถานพยาบาล มีผลกระทบอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ การได้รับการบริการการรักษาที่ และสุดท้าย การเจ็บป่วยจากมลพิษของนิคมอุตสาหกรรม ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ด้านสิ่งแวดล้อม

ชุมชนต้องการให้มีการปลูกต้นไม้ให้ร่มรื่นและมีมาตรการหรือระบบดูแลสิ่งแวดล้อมในนิคมอุตสาหกรรม ต้องการให้โรงงานมีการควบคุมฝุ่นละอองที่เกิดจากจากปฏิบัติงานของโรงงาน และต้องการให้นิคมอุตสาหกรรมควรมีระบบการจัดการขยะที่ดีและได้มาตรฐาน

ด้านสังคม

ชุมชนต้องการให้มีตำรวจจราจรช่วยระบายรถที่ติดขัดในช่วงเช้า-เย็น เพราะเสี่ยงแก่การเกิดอุบัติเหตุ และอยากให้จัดเส้นทางรถโดยสารรถบรรทุกในช่วงเวลาเร่งด่วน และต้องการให้มีการตรวจตราอย่างเข้มงวด เพื่อป้องกันการระบาดของยาเสพติด และการลักทรัพย์ในพื้นที่ต่าง ๆ

ด้านสุขภาพ

ชุมชนต้องการให้ขยายสถานพยาบาลของรัฐให้เพียงพอและมีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านยารักษาและบุคลากร และต้องการให้มีสวนสาธารณะหรือพื้นที่พักผ่อนให้มากขึ้น

อภิปรายผล

จากการศึกษาผลกระทบของนิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด ระยอง ที่มีต่อชุมชนตำบลปลวกแดง อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง มีประเด็นนำเสนอ 4 ด้าน ดังนี้

ด้านสิ่งแวดล้อม

ผลการศึกษาผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ไม่ได้รับผลกระทบมากนัก เนื่องจากทางนิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด ระยอง มีศูนย์เฝ้าระวังและควบคุมคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อตรวจวัดคุณภาพอากาศและน้ำที่งคอยตรวจดูแลอยู่ และถ้าจำเป็นก็ออกเป็นข้อแล้ว ผลกระทบที่ประชาชนได้รับมากที่สุดในด้านสิ่งแวดล้อม คือ ควันที่ปล่อยจากโรงงาน และฝุ่นละอองจากการก่อสร้าง ผลกระทบที่ได้รับน้อยที่สุดในด้านสิ่งแวดล้อม คือ เสียง ซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยของเนตรทราย นิสสัยสุข (2556) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ผลกระทบจากการพัฒนาอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด ระยอง กรณีศึกษา ชุมชนตำบลมาบยางพร อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง โดยใช้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 9 คน ผลการศึกษา พบว่า ผลกระทบที่ได้รับมากที่สุดในด้านสิ่งแวดล้อม คือ หลุมฝังกลบขยะส่งกลิ่นเหม็น ที่เป็นปัญหามากที่สุด ส่วนในเรื่องฝุ่นละอองนั้นเป็นปัญหาที่พบน้อยมาก ในส่วนนี้ผู้วิจัยคิดว่า เนื่องด้วยพื้นที่มาบยางพรนั้นมีหลุมฝังกลบขยะ ซึ่งการจัดการขยะอาจไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ทำให้ส่งกลิ่นเหม็น ไปยังชาวบ้าน ต่างจากพื้นที่ของชุมชนตำบลปลวกแดงซึ่งไม่มีหลุมฝังขยะ ทำให้ผลกระทบด้านนี้ไม่ได้รับมากนัก ส่วนในเรื่องของผลกระทบด้านควันและฝุ่นละอองที่ได้รับมากกว่าพื้นที่มาบยางพรนั้น เกิดจากการก่อสร้างภายในอุตสาหกรรม และจากการก่อสร้างพื้นที่ธุรกิจและที่พักต่าง ๆ เนื่องจากมีผู้ย้ายมาอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก อีกทั้งยังเป็นเส้นทางที่รถบรรทุกวิ่งผ่านทุกวัน ซึ่งพื้นที่ชุมชนปลวกแดงติดกับอุตสาหกรรมมากกว่าทางมาบยางพร ทำให้ได้รับผลกระทบทางด้านฝุ่นละอองมากกว่า แต่บางพื้นที่ได้รับผลกระทบน้อยมาก คือ ชุมชนบ้านซากมาลัยซึ่งอยู่ไกลออกไปจากเขตอุตสาหกรรมอย่างมาก จึงไม่ได้รับผลกระทบ

ด้านเศรษฐกิจ

ผลการศึกษาผลกระทบด้านเศรษฐกิจ พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ได้รับผลกระทบมาก เนื่องจากอุตสาหกรรมที่ขยายตัวอย่างรวดเร็ว ทำให้แรงงานต่างถิ่นอพยพเข้ามาทำงานกันอย่างมาก ทำให้ธุรกิจด้านที่พักอาศัยเจริญเติบโตอย่างมาก เมื่อความต้องการมากขึ้นทำให้ที่ดินและข้าวของในชุมชนแพงขึ้นรวมถึงค่าครองชีพ และเมื่อจำเป็นข้อนั้นผลกระทบที่ได้อันดับหนึ่ง คือ ที่ดินมีราคาสูงขึ้น มีผลกระทบในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปาริชาติ สังขทิพย์ (2546) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบจากโรงงานอุตสาหกรรมที่ส่งผลกระทบต่อชุมชนแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี และเนตรทราย นิสสัยสุข (2556) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ผลกระทบจากการพัฒนาอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด ระยอง กรณีศึกษา ชุมชนตำบลมาบยางพร อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง โดยผลการศึกษาของผู้วิจัยทั้งสองมีผลกระทบในเรื่องราคาที่ดินสูงที่ดินเกิดการเปลี่ยนมือไปยังนายทุน ทำให้ประชาชนทำเกษตรกรรมน้อยลง เช่นเดียวกับชุมชน

ตำบลปลวกแดง แต่ก่อนนั้นเป็นพื้นที่เกษตรกรรมเสียส่วนใหญ่ เมื่อมีอุตสาหกรรมเข้ามา ที่ดินเกิดการเปลี่ยนมือทำให้เกิดความเจริญ ราคาที่ดินก็แพงขึ้นไปเรื่อย ๆ และผลกระทบ อีกหนึ่งอย่าง คือ ค่าครองชีพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพงษ์พิพัฒน์ โสณางรอง (2544) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ผลกระทบของอุตสาหกรรมต่อความเป็นอยู่ของชาวเทศบาลมาบตาพุด โดยสัมภาษณ์จำนวนทั้งหมด 20 คน พบว่า ค่าครองชีพมีราคาสูงขึ้นเนื่องจากแรงงาน ในภาคอุตสาหกรรมมีรายได้สูง ทำให้สินค้ามีราคาแพง ตรงส่วนนี้ทำให้ประชาชนบางส่วนที่ไม่ได้ รับผลประโยชน์จากอุตสาหกรรม ต้องแบกรับภาระค่าครองชีพที่สูงตามไปด้วย ซึ่งชุมชน ตำบลปลวกแดง เป็นแหล่งอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ของภาคตะวันออก ค่าครองชีพในหลายปี ที่ผ่านมามีเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด สำหรับประชาชนที่ไม่ได้รับผลประโยชน์จากการมีนิคม อุตสาหกรรม ก็จะเป็นอาชีพรับราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจ เพราะค่าตอบแทนที่ได้รับ ไม่ได้เพิ่มขึ้นจากการมีนิคมอุตสาหกรรมเลย แต่ต้องแบกรับภาระค่าใช้จ่ายที่มากขึ้นอีกต่างหาก

ด้านสังคม

ผลการศึกษาผลกระทบด้านสังคม พบว่า อยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกออกเป็นรายข้อ พบว่า การจราจรติดขัดในช่วงเช้าและเย็นมีระดับผลกระทบมากที่สุด เนื่องจากเส้นทางจราจร เข้านิคมอุตสาหกรรมไม่ได้มีหลายเส้นทางจึงทำให้เกิดการชุลอตัว และด้วยปริมาณรถที่มาก จึงทำให้ยากต่อการควบคุมอุบัติเหตุ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนิศาชล หังสวนัส (2546) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ชุมชนกับผลกระทบของการพัฒนาอุตสาหกรรมมาบตาพุด จังหวัดระยอง และเดือนรุ่ง จันทศิริ (2546) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ผลกระทบของโรงงานอุตสาหกรรมต่อวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ของประชาชนเทศบาลเมืองมาบตาพุด จังหวัดระยอง พบว่า ผลกระทบจากผู้วิจัย ข้างต้น คือ ปัญหาการจราจรที่หนาแน่นในช่วงเช้าและช่วงเย็น ส่งผลให้เกิดอุบัติเหตุตามมา ซึ่งแต่ก่อนชุมชนปลวกแดงไม่มีอุตสาหกรรมจึงทำให้การคมนาคมไม่ติดขัดเท่าไร เมื่ออุตสาหกรรมเข้ามา มีการลงทุนและการย้ายถิ่นฐานของแรงงานเข้ามาอาศัยในชุมชน จึงทำให้ สาธารณูปโภคต่าง ๆ ไม่เพียงพอ ต้องมาเพิ่มหรือขยายภายหลัง ปัญหาแรงงานย้ายถิ่นฐานเข้ามา มาก ยังส่งผลให้เกิดการลักขโมยของ จัคนงะห้องพักต่าง ๆ อีกด้วย

ด้านสุขภาพ

ผลการศึกษาผลกระทบด้านสุขภาพ พบว่า อยู่ในระดับน้อย เนื่องจากประชากรที่มาก ในชุมชน และโรงพยาบาลของรัฐเป็นที่ต้องการ เพราะมีค่าใช้จ่ายที่ถูกกว่าโรงพยาบาลเอกชน จึงทำให้เกิดความไม่เพียงพอในการรองรับผู้ป่วย เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า อันดับหนึ่ง ที่ได้รับผลกระทบจากการเพิ่มขึ้นของนิคมอุตสาหกรรม คือ สถานพยาบาลเพิ่มขึ้น และการเจ็บป่วย จากมลพิษของนิคมอุตสาหกรรมอยู่ในระดับน้อย ซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยของเนตรทราย นิสสัยสุข

(2556) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ผลกระทบจากการพัฒนาอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด ระบุว่า ผลการศึกษา พบว่า ผลกระทบจากหลุมฝังกลบขยะส่งกลิ่นเหม็นรุนแรง ส่งผลในด้านมลพิษอย่างมากแก่คนในชุมชน ซึ่งตรงส่วนนี้แตกต่างจากชุมชนปลวกแดงที่ไม่มีหลุมฝังกลบขยะ และโรงงานอุตสาหกรรมส่วนมากเป็น โรงงานประกอบชิ้นส่วน ไม่ใช่เขตโรงงานที่มีสารเคมี จึงทำให้ไม่ค่อยพบเจอผู้ป่วยจากมลพิษจากทางนิคมอุตสาหกรรม

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาผลกระทบของนิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด ระบุว่า ที่มีต่อชุมชน ตำบลปลวกแดง อำเภอปลวกแดง ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ผลการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อม ส่วนใหญ่ต้องการให้มีพื้นที่สีเขียว และจัดการกับฝุ่นละออง ดังนั้น ควรพิจารณาการหรือนโยบายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมเพื่อป้องกันการเกิดมลพิษจากสิ่งแวดล้อมที่นิคมอุตสาหกรรมเป็นผู้สร้าง กำหนดให้มีการปลูกต้นไม้หรือพื้นที่สีเขียวในบริเวณโดยรอบนิคมอุตสาหกรรม กำหนดบทลงโทษสำหรับผู้ละเมิด โรงงานทุกโรงสามารถเข้าไปได้ตรวจสอบได้โดยหน่วยงานของรัฐร่วมมือกับนิคมอุตสาหกรรมและมีภาคประชาชนเข้าไปร่วมด้วย

2. ผลการศึกษาข้อเสนอแนะปัญหาสังคม ส่วนใหญ่ต้องการให้แก้ไขเรื่องปัญหาการจราจร ดังนั้น ควรเข้มงวดเรื่องกฎหมายหรือเพิ่มเติมข้อบังคับในการจอดรถถนน เพื่อลดอุบัติเหตุและสร้างความปลอดภัยให้กับชุมชน

3. ผลการศึกษาผลกระทบในด้านสุขภาพ พบว่า สถานพยาบาลไม่เพียงพอต่อคนในชุมชน จึงเสนอให้มีการขยายพื้นที่ในโรงพยาบาลเพื่อรองรับผู้ป่วย หรือมีหน่วยแพทย์ไปตามชุมชน เพื่อลดการแออัดภายในโรงพยาบาล

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. จากการศึกษาผลกระทบในด้านสิ่งแวดล้อมนั้น ผลกระทบที่มีอันดับมากที่สุด คือ ฝุ่นละออง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรควบคุมฝุ่นละอองจากการก่อสร้างหรือปฏิบัติงานที่ออกไปนอกพื้นที่ เช่น การใช้น้ำฉีดพรมบนถนนเพื่อลดปริมาณฝุ่นละอองที่เกิดขึ้น รถบรรทุกที่เข้าพื้นที่เขตการก่อสร้างต้องมีการล้างทำความสะอาดก่อนออกไป

2. จากการศึกษาผลกระทบในด้านสังคม ผลกระทบอันดับแรกที่ต้องแก้ไข คือ การจราจรที่ติดขัดในช่วงเช้าและช่วงเย็น ทางนิคมอุตสาหกรรมควรมีการประชุมร่วมกับหน่วยงานภาครัฐเพื่อหาวิธีแก้ไขการจราจรที่ติดขัด เช่น การให้รถเดินทางเดียวในช่วงเวลาเช้าและเลิกงาน

การห้ามจอดตามไหล่ทางในช่วงเวลาเช้าและเลิกงาน การกำหนดให้รถบรรทุกวิ่งในเส้นทางเดียวกันเพื่อเพิ่มความคล่องตัวให้ผู้ใช้ถนน

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

1. จัดทำวิจัยเชิงคุณภาพ หรือทำวิจัยเชิงคุณภาพกับเชิงปริมาณควบคู่กันไป จะได้เกิดการเปรียบเทียบ เนื่องด้วยงานวิจัยเชิงปริมาณนั้นมีข้อจำกัด หรือไม่ใช่ปลายเปิด ถ้าเป็นวิจัยเชิงคุณภาพเราอาจได้ผลกระทบจากกลุ่มตัวอย่างในเรื่องอื่น ๆ ที่เราไม่มีก็เป็นได้

2. เพิ่มตัวเลือกพื้นที่อาศัยในข้อมูลส่วนบุคคล เช่น ผู้ตอบแบบสอบถามท่านนี้อาศัยอยู่ในพื้นที่ใด จะทำให้ทางผู้วิจัยได้ทราบว่าพื้นที่นั้นได้รับผลกระทบมากน้อยเพียงใด และยังสามารถนำมาเปรียบเทียบกับพื้นที่อื่น ๆ ที่อยู่ในชุมชนเดียวกันได้อีกด้วย จะทำให้การแก้ปัญหาในแต่ละพื้นที่แตกต่างกันตรงจุดที่สุด

บรรณานุกรม

การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย. (ม.ป.ป.). *ผังนิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด ระยอง*.

กรุงเทพฯ: การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย.

กิ่งแก้ว เลลิ. (2539). *ผลกระทบของการพัฒนาอุตสาหกรรมกับคุณภาพชีวิต*. วิทยานิพนธ์

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

เกษม จันทร์แก้ว. (2540). *วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม: ฉบับปรับปรุงแก้ไข ครั้งที่ 4*. กรุงเทพฯ:

โครงการสหวิทยาการบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

จีระศักดิ์ เจริญพันธ์. (2559). *ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสุขภาพและการจัดการ*. เข้าถึงได้จาก

http://www.elearning.msu.ac.th/opencourse/0701501/Unit01/un01_03.htm

เดือนรุ่ง จันทสิทธิ์. (2546). *ผลกระทบของโรงงานอุตสาหกรรมต่อวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน*

เทศบาลเมืองมาบตาพุด จังหวัดระยอง. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต,

สาขาวิชานโยบายสาธารณะ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

เทศบาลตำบลบ้านปลวกแดง. (2557). *แผนที่แสดงอาณาเขตและเขตการปกครองตำบลปลวกแดง*.

ระยอง: เทศบาลตำบลบ้านปลวกแดง.

เทศบาลตำบลบ้านปลวกแดง. (2559). *แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาลตำบลบ้านปลวกแดง*

พ.ศ. 2559-2563. เข้าถึงได้จาก http://www.banpluakdaengcity.go.th/index.php?option=com_sectionex&view=category&id=3&Itemid=22

เทศบาลเมืองแสนสุข. (2555). *จำนวนประชากรที่อาศัยอยู่ในชุมชนบางแสนบน*. ชลบุรี: สำนักงาน

เทศบาลเมืองแสนสุข.

ไทยพับลิก้า. (2555). *โครงการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก*. เข้าถึงได้จาก [http://](http://thaipublica.org/2012/11/30-years-eastern-seaboard-development)

thaipublica.org/2012/11/30-years-eastern-seaboard-development

นิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด ระยอง. (2559). *ข้อมูลนิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด*

ระยอง. เข้าถึงได้จาก <http://www.hemaraj.com>

นิตาสล หังสวนัส. (2546). *ชุมชนกับผลกระทบของการพัฒนาอุตสาหกรรมมาบตาพุด*

จังหวัดระยอง. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชานโยบาย

สาธารณะ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- เนตรทราย นิสสัยสุข. (2556). *ผลกระทบจากการพัฒนาอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด ระยะเวลา
กรณีศึกษา ชุมชนตำบลมาบยางพร อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง. ปัญหาพิเศษ
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน,
วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- ประสิทธิ์ ตงยิ่งศิริ. (2542). *การวางแผนและการวิเคราะห์โครงการ. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.*
- ปาริชาติ โชติยะ และชัยอนันต์ สุมทวนิช. (2539). *รายงานผลกระทบทางสังคม. กรุงเทพฯ:
สถาบันนโยบายศึกษา.*
- ปาริชาติ สังขทิพย์. (2546). *ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบจากโรงงานอุตสาหกรรมที่ส่งผลต่อ
ชุมชนแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชา
การบริหารทั่วไป, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- พงษ์พิพัฒน์ โสณางรอง. (2544). *ผลกระทบของอุตสาหกรรมต่อความเป็นอยู่ของชาวเทศบาล
มาบตาพุด. งานนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชานโยบายสาธารณะ,
บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- พงษ์วุฒิ สิทธิผล. (2547). *การจัดการสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: สกายบุ๊กส์.*
- พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2535. (2535). เข้าถึงได้จาก http://infofile.pcd.go.th/law/1_NEQA1992.pdf?CFID=3054782&CFTOKEN=30713708
- พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2550. (2550, 3 มีนาคม). *ราชกิจจานุเบกษา. หน้า 1-18.*
- พัชรี โพธิ์หัง. (2550). *ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบนิคมอุตสาหกรรมอมตะนครที่ส่งผลต่อ
ชุมชนตำบลคอนหัว่อ อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตร
มหาบัณฑิต, สาขาวิชานโยบายสาธารณะ, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- พิชญภา จงพุ่ม. (2557). *ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบจากโรงงานอุตสาหกรรมที่ส่งผลต่อ
ประชาชน ตำบลห้วยโจด อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว. งานนิพนธ์รัฐศาสตร
มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการเมืองการปกครอง, คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์,
มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- รุ่งทิวา พวงเพชร. (2550). *ผลกระทบจากโรงงานอุตสาหกรรมต่อวิถีชีวิตของประชาชนในเขต
กิ่งอำเภอนิคมพัฒนา. การศึกษาอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, วิทยาลัย
การปกครองท้องถิ่น, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.*
- วินัย วีระวัฒนานนท์. (2532). *กระบวนการสิ่งแวดล้อมศึกษา. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.*
- ศศิณามานตร์ แสงสวัสดิ์. (2550). *ความหมายของสิ่งแวดล้อม. เข้าถึงได้จาก <https://www.gotoknow.org/posts/304856>*

- สมศักดิ์ สามีคศิธรรม. (2533). *ชีวิตทางเศรษฐกิจของแรงงานที่ได้รับค่าจ้างขั้นต่ำ*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิอารมณ์พงษ์พจน์.
- สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์. (ม.ป.ป.). *ข้อมูลบริษัท เหมราชพัฒนาที่ดิน จำกัด (มหาชน)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5*. เข้าถึงได้จาก <http://www.nesdb.go.th/Default.aspx?tabid=88>
- สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ. (2559). *การประเมินผลกระทบทางด้านสุขภาพ*. เข้าถึงได้จาก <http://www.thia.in.th/welcome/content/1>
- สำนักงานเศรษฐกิจแห่งชาติ. (2559). *แนวคิดและคำนิยาม*. เข้าถึงได้จาก <http://service.nso.go.th/nso/knowledge/knowledge09/revenue.html>
- สำนักบริหารการทะเบียน อำเภอปลวกแดง. (2557). *ข้อมูลประชากร*. ระยอง: สำนักบริหารการทะเบียน อำเภอปลวกแดง.
- สุนันทา สุวรรณโณดม. (2532). *ค่านิยมในการพัฒนาตนเองและสังคมของเยาวชนไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- สุวดิษฐ์ พงษ์พิศาล. (2554). การศึกษาผลกระทบของการตั้งโรงงานอุตสาหกรรมที่มีต่อวิถีชีวิตชุมชนกระแสบน อำเภอแกลง จังหวัดระยอง. *วารสารวิจัยรำไพพรรณี*, 5(3), 39-46.
- สุวัจน์ สงวนวงศ์. (2540). *สิ่งแวดล้อมและการพัฒนา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มิตรสยาม.
- แสวง รัตนมงคลมาส. (2538). *ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคม*. กรุงเทพฯ: สारมวลดชน.
- องค์การบริหารส่วนตำบลปลวกแดง. (2559). *แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบลปลวกแดง พ.ศ. 2558-2562*. เข้าถึงได้จาก <http://www.pluakdaeng.go.th/attachments/article/929/แผนยุทธศาสตร์%202558-2562.pdf>
- อนันต์ เกตุวงศ์. (2532). *ภูมิศาสตร์ชนบท*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาภูมิศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An introduction analysis* (2nd ed.). New York: Harper & Row.

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

ผลกระทบของนิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด ระยอง ที่มีต่อชุมชนตำบลปลวกแดง
อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของนิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด ระยอง ที่มีผลต่อชุมชนตำบลปลวกแดง อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับผลกระทบของนิคมอุตสาหกรรม

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่เป็นข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด

1. เพศ

1. ชาย 2. หญิง

2. อายุ

1. อายุไม่เกิน 20 ปี 2. อายุ 21-30 ปี
 3. อายุ 31-40 ปี 4. อายุ 41 ปีขึ้นไป

3. สถานภาพ

1. โสด 2. สมรส
 3. หม้าย 4. หย่าร้าง
 5. แยกกันอยู่

4. ระดับการศึกษา

1. ไม่ได้รับการศึกษา 2. ประถมศึกษา
 3. มัธยมศึกษา 4. ปวช./ ปวส.
 5.ปริญญาตรี 6. สูงกว่าปริญญาตรี

5. รายได้ต่อเดือน

1. ต่ำกว่า 9,000 บาท 2. 9,000 บาท-15,000 บาท
 3. 15,000 บาท-20,000 บาท 4. 20,000 บาทขึ้นไป

6. อาชีพ

☐ 1. นักเรียน/นักศึกษา	☐ 2. พนักงานบริษัท
☐ 3. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	☐ 4. รับราชการ
☐ 5. ธุรกิจส่วนตัว	☐ 6. รับจ้างทั่วไป
☐ 7. อื่นๆ.....	

7. จำนวนสมาชิกในครอบครัว

☐ 1. 2 คน	☐ 2. 3 คน
☐ 3. 4 คน	☐ 4. มากกว่า 4 คน

8. ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน

☐ 1. น้อยกว่า 1 ปี	☐ 2. ตั้งแต่ 1 ปี-5 ปี
☐ 3. ตั้งแต่ 6 ปี-10 ปี	☐ 4. ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับผลกระทบของนิคมอุตสาหกรรม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่เป็นข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุดเพียงช่องเดียว

ผลกระทบต่อชุมชน	ระดับของผลกระทบ		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
	(3)	(2)	(1)
ด้านสิ่งแวดล้อม			
1. ท่านได้รับผลกระทบของฝุ่นละอองจากการก่อสร้างของโรงงานในนิคมอุตสาหกรรม			
2. ท่านได้รับผลกระทบของควันที่ปล่องจากโรงงานในนิคมอุตสาหกรรม			
3. ท่านได้รับกลิ่นเหม็นจากการจัดการขยะมูลฝอยของโรงงานในนิคมอุตสาหกรรม			
4. ท่านได้รับกลิ่นเหม็นจากกระบวนการผลิตของโรงงานในนิคมอุตสาหกรรม			
5. ท่านได้รับผลกระทบปัญหาน้ำเน่าเสียจากโรงงานในนิคมอุตสาหกรรม			

ผลกระทบต่อชุมชน	ระดับของผลกระทบ		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
	(3)	(2)	(1)
6. ท่านได้รับผลกระทบปัญหาเสียงรบกวนจากโรงงาน ในนิคมอุตสาหกรรมอุตสาหกรรม			
ด้านเศรษฐกิจ			
1. ท่านมีรายได้ต่อเดือนเพิ่มขึ้นจากการมีนิคมอุตสาหกรรม			
2. ท่านมีรายจ่ายต่อเดือนเพิ่มขึ้นจากการมีนิคมอุตสาหกรรม			
3. ค่าครองชีพเพิ่มสูงขึ้นจากการมีนิคมอุตสาหกรรม			
4. มีการจ้างงานเพิ่มขึ้นจากการมีนิคมอุตสาหกรรม			
5. ที่ดินมีราคาเพิ่มสูงขึ้นจากการมีนิคมอุตสาหกรรม			
6. ปัญหานำประปาไม่เพียงพอจากการมีนิคมอุตสาหกรรม			
ด้านสังคม			
1. ปัญหานำประปาไม่เพียงพอจากการมีนิคมอุตสาหกรรม			
2. ปัญหาไฟฟ้าขัดข้องจากการมีนิคมอุตสาหกรรม			
3. ปัญหาการระบายน้ำทิ้งไม่ทันจากการมีนิคมอุตสาหกรรม			
4. การจราจรที่ติดขัดในช่วงเช้าและเย็นจากการมีนิคม อุตสาหกรรม			
5. อุบัติเหตุเพิ่มขึ้นจากการมีนิคมอุตสาหกรรม			
6. ชุมชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินจากการมีนิคม อุตสาหกรรม			
7. ชุมชนของท่านมีปัญหาเสพติดจากการมีนิคม อุตสาหกรรม			
8. การเพิ่มขึ้นของสถานศึกษาจากการมีนิคมอุตสาหกรรม			
ด้านสุขภาพ			
1. ท่านได้รับการบริการรักษาที่ดีจากสถานพยาบาล			
2. สถานพยาบาลเพิ่มขึ้นจากการมีนิคมอุตสาหกรรม			
3. ท่านเคยเจ็บป่วยจากมลพิษของนิคมอุตสาหกรรม			

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะด้านสิ่งแวดล้อม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะด้านสังคม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะด้านเศรษฐกิจ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะด้านสุขภาพ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอบคุณครับ